

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

 Л.Р. Гнатюк

«20» 12 2021р.

# ДИПЛОМНА РОБОТА

## (ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

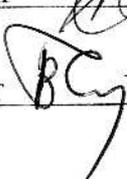
ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЮ «МАГІСТР»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 02 «Культура і мистецтво»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 022 «ДИЗАЙН»

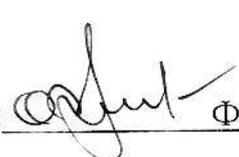
Тема: «Дизайн інтер'єрів заміських котеджів: актуальні ринкові тенденції»

Виконавець: студента групи ДЗ-201М  Денисюк Владислав  
Олександрович

Керівник: Доктор архітектури, доцент  Чернявський Володимир  
Георгійович

Консультанти з окремих розділів:

Охорона навколишнього середовища:  Саенко Т.В. к.т.н.,  
професор

Охорона праці та безпека життєдіяльності:  Федина В.П. к.т.н.,  
доцент

Нормоконтроль:  Омеляненко М.В., д.т.н.,  
професор

Київ 2021

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет архітектури, будівництва та дизайну

Кафедра дизайну інтер'єру

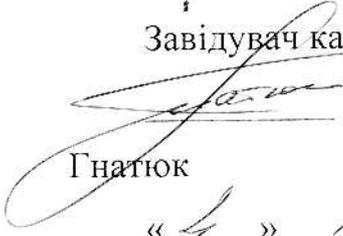
Галузь знань: 022 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 022 «Дизайн»

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Завідувач кафедри

Л.Р.

  
Гнатюк

«4» 10 2

021 р.

**ЗАВДАННЯ**

на виконання дипломного проекту

Денисюк Владислав Олександрович

1. Тема дипломного проекту «Дизайн інтер'єрів замських котеджів: актуальні ринкові тенденції»

затверджена наказом ректора від «24» 09 2021 р. №2000/ст.

2. Термін виконання проекту: з 04.10.2021р. по 23.12.2021р.

3. Вихідні дані до проекту:

аналіз тенденцій, технічне завдання, проектування.

4. Зміст пояснювальної записки:

титульний аркуш, завдання на виконання дипломного проекту, реферат, зміст, вступ, чотири розділи основної частини, висновки, список використаних джерел, додатки.

### 6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.	Збір матеріалів щодо тенденції ринку замських котеджів.	04.10.2021 – 15.10.2021	ВСУ
2.	Аналіз ринку, та пошук ескізів.	13.10.2021 – 15.10.2021	ВСУ
3.	Розробити дизайн-концепцію інтер'єрів замських котеджів..	15.10.2021 – 19.10.2021	ВСУ
4.	Пошук та розробка ландшафту.	19.10.2021 – 26.10.2021	ВСУ
5.	Розробка плану поверхів, зонування.	26.10.2021 – 02.11.2021	ВСУ
6.	Розробити плани опалення та освітлення.	03.11.2021 – 06.11.2021	ВСУ
7.	Виконати робочі креслення розроблених об'єктів..	06.11.2021 – 09.11.2021	ВСУ
8.	Виконати візуалізацію інтер'єрів у комп'ютерній 3D графіці	09.11.2021 – 20.11.2021	ВСУ
9.	Оформити пояснювальну записку до диплому згідно затверджених вимог.	21.11.2021 – 26.11.2021	ВСУ
14.			
15.			

7. Консультанти з окремих розділів

Назва розділу	Консультант (посада, П.І.Б.)	Дата, підпис	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Охорона навколишнього середовища	Професор кафедри екології, д. п. н., к. т. н. Саенко Тетяна Василівна		
Охорона праці та життєдіяльності	К. т. н., доцент кафедри цивільної та промислової безпеки Федина Василь Петрович		
Нормоконтроль	Д.т.н., професор Омеляненко Максим Вікторович		

8. Дата видачі завдання: « 04 » жовтня 2021 р.

Керівник дипломного проекту

  
(підпис керівника)

Чернявський В.Г.  
(П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання

  
(підпис випускника)

Денисюк В.О.  
(П.І.Б.)

## ЗМІСТ

<u>ВСТУП</u>	4
<u>РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ТЕОРЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПРАКТИКИ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ЗАМІСЬКИХ КОТЕДЖІВ</u>	6
<u>1.1. Наукові дослідження та літературні джерела особливостей дизайну інтер'єрів заміських котеджів</u>	6
<u>1.2. Аналіз досвіду закордонної та вітчизняної практики дизайну інтер'єрів заміських котеджів</u>	8
<u>1.3. Сучасні світові тенденції дизайн проектування інтер'єрів заміських котеджів</u>	13
<u>Висновки до першого розділу</u>	15
<u>РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ЗАМІСЬКИХ КОТЕДЖІВ</u>	17
<u>2.1. Еволюція розвитку проектування інтер'єрів заміських котеджів</u>	17
<u>2.2. Вимоги, щодо проектування заміських котеджів</u>	19
<u>2.3. Функціонально – планувальна організація, зонування приміщень заміських та рекомендації щодо формування інтер'єру</u>	22
<u>2.4. Класифікація заміських котеджів</u>	28
<u>Висновки до другого розділу</u>	31
<u>РОЗДІЛ 3. ФОРМУВННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ЗАМІСЬКИХ КОТЕДЖІВ</u>	33
<u>3.1. Дизайн вхідної групи приміщень заміських котеджів</u>	33
<u>3.2. Роль кольору, світла, меблів і обладнання та засобів мистецтва при формуванні дизайну внутрішнього середовища заміських котеджів</u>	35
<u>3.3. Вимоги до інтер'єрів заміських котеджів</u>	38
<u>3.3. Актуальні ринкові тенденції заміських котеджів</u>	42
<u>Висновки до третього розділу</u>	43
<u>РОЗДІЛ 4. ДИЗАЙН-ПРОЕКТ ІНТЕР'ЄРІВ ЗАМІСЬКИХ КОТЕДЖІВ</u>	45
<u>4.1. Завдання на проектування</u>	45
<u>4.2. Обґрунтування дизайн-концепції</u>	45
<u>4.3. Стильове рішення</u>	46
<u>4.4. Функціональне зонування</u>	48

<u>4.5. Оздоблювальні матеріали</u>	50
<u>4.6. Меблі та обладнання інтер'єру</u>	50
<u>4.7. Авторські розробки</u>	51
<u>Висновки до четвертого розділу</u>	52
<u>РОЗДІЛ 5. ОХОРОНА ПРАЦІ</u>	53
<u>5.1. Небезпечні та шкідливі чинники при будівництві заміських котеджів</u>	53
<u>5.2. Організаційно-технічні заходи по усуненню небезпечних та шкідливих чинників</u>	53
<u>5.3. Забезпечення пожежної та вибухової безпеки</u>	59
<u>Висновки до п'ятого розділу</u>	60
<u>РОЗДІЛ 6 ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА</u>	62
<u>6.1. Охорона навколишнього середовища</u>	62
<u>6.2. Вплив зовнішніх факторів навколишнього середовища на об'єкт проектування</u>	62
<u>6.3. Заходи по охороні навколишнього середовища в зоні дизайн-проекту заміських котеджів</u>	63
<u>6.4. Пропозиції щодо поліпшення екологічної безпеки експлуатації об'єкту проектування</u>	66
<u>6.5. Вплив заміських котеджів на навколишнє середовище</u>	69
<u>Висновки до шостого розділу</u>	71
<u>ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ</u>	73
<u>СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ</u>	77

## ВСТУП

*Актуальність дослідження.* Надати художню індивідуальність замиським котеджам, підвищити рівень естетичної організації їх інтер'єрів. Для того, щоб котедж був затишним і комфортним, важливо приділити належну увагу питанню дизайну інтер'єру. Тільки якщо загальна атмосфера в будинку буде гармонійною, і всі елементи декору будуть поєднуватися між собою, гості і господарі житла зможуть в ньому розслабитися і відпочити. Дизайн котеджу відрізняється від дизайну інтер'єру квартир в багатоповерхових будинках, адже тут плацдарм для експериментів набагато більший. Високі стелі, просторі кімнати, захоплюючі пейзажі та інші особливості споруди дозволяють втілити в життя найцікавіші та унікальні ідеї інтер'єру.

Питаннями просторової та функціональної організації замиських комплексів займалися: А. Боков, Л. Вихор, Е. Цайдлер, Л. Гайкова, Е. Коноплева, С. Єжов, В. Єксарьов. Конструктивні особливості архітектури будівель розглянуто у роботі О. Слепцова. Просторову організацію закладів розглядали: Ю. Супрунович, Г. Левицька, В. Абизов, К. Сіверс, К. Сеemann, К. Канаян, С. Кельба, С. Бессемер, Б. Майтленд, Г. Актас. Історію розвитку архітектурних об'єктів розглядали такі науковці: А. Лобанов, Ф. Міллер, Б. Хіллер, Ж. Хардвік, С. Андерсон, А. Скороходова, М. Давиденко. Особливості організації просторів інтер'єру з погляду психології, ергономіки та естетики розглянуто у роботах: В. Проскурякова, Х. Штейнбаха, В. Єленського, Д. Панеро. Питання соціологічного, психологічного та культурного осмислення значення комунікативного простору розглядали: В. Кабрин, Л. Тухватуліна, А. Белянин, Н. Гохенгайм, О. Маніковська.

*Мета дослідження:* виявити та систематизувати особливості проектування дизайну інтер'єрів замиських котеджів для створення індивідуального комфортного внутрішнього середовища. Визначити актуальні ринкові тенденції.

**Основні завдання дослідження:**

1. Розглянути наукові дослідження та літературні джерела особливостей дизайну інтер'єрів замських котеджів.
2. Здійснити аналіз досвіду закордонної та вітчизняної практики дизайну інтер'єрів замських котеджів.
3. Проаналізувати сучасні світові тенденції дизайн проектування інтер'єрів замських котеджів.
4. Окреслити особливості планування замських котеджів.
5. Описати дизайн-проект інтер'єрів замських котеджів.
7. Дослідити охорону праці при будівництві замських котеджів.
8. Окреслити особливості охорони навколишнього середовища.

**Об'єкт дослідження** – інтер'єри замських котеджів.

**Предмет дослідження** – дизайн проектування інтер'єрів замських котеджів.

**Методи дослідження:** аналіз і синтез, історичний метод, емпіричні методи (опис, спостереження, пошук аналогів), методи системного аналізу (оцінка аналогів).

**Наукова новизна:** систематизовано особливості створення комфортного внутрішнього середовища замських котеджів, визначено актуальні ринкові тенденції.

**Структура і обсяг дослідження.** Магістерська робота складається зі вступу, шести розділів основної частини, висновків та списку використаних джерел.



## **РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ТЕОРЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПРАКТИКИ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ЗАМІСЬКИХ КОТЕДЖІВ**

### **1.1. Наукові дослідження та літературні джерела особливостей дизайну інтер'єрів замських котеджів**

У поняття «котедж» вкладають різний зміст. Хтось подумає про дерев'яний будинок (будинок з оциліндрованих колод) в приміському селищі, комусь випаде комфортабельний котедж з парком.

Котедж призначений як для тимчасового, так і для постійного проживання.

Боков А. В. у роботі «Багатофункціональні комплекси та споруди» [14] узагальнив досвід проектування багатофункціональних комплексів та споруд у СРСР. Розглянув їх перспективи розвитку та проблеми. У книзі Бокова докладно розглянуто принципи об'єднання різноманітних функцій під одним дахом. Проте у дослідженнях Бокова мало уваги звернено саме на замські котеджі. Не порушеним залишається питання комунікативного простору замських котеджів.

Дослідниця Л. В. Гайкова розглядає замські котеджі як об'єкти системного проектування. Вона доходить висновку, що взаємозв'язки між елементами багатофункціональних центрів визначають їхнє об'ємно-планувальне рішення. Але Л. В. Гайкова не досліджує комунікативні простори [18].

У четвертому томі «Енциклопедії з архітектури, дизайну, інженерії та конструкцій» за редакцією Дж. А. Вілкерса (J. A. Wilkes) [40] проаналізовано історичне формування замських котеджів. У цій статті енциклопедії розглянуто суто історичні факти. Стаття не містить досліджень комунікативного простору замських котеджів.

У книзі С. М. Лінди «Архітектурне проектування громадських будівель і споруд» [27] розглянуто громадські будівлі та споруди загалом, їхню класифікацію та містобудівельні основи проектування, проаналізовано будівлі

заміських котеджів, зокрема особливості проектування. У книзі не звернено увагу на комунікативний простір та особливості його архітектурно-планувальної організації.

#### *Дизайн архітектурного середовища*

В. І. Проскураков у роботі «Конструювання та обладнання інтер'єрів» [33] аналізує організацію простору інтер'єру, типи об'ємно-просторових структур, тектонічних, ритмічних рішень в інтер'єрів. В. І. Проскураков аналізує також завдання, матеріальні засоби та меблі в архітектурі інтер'єрів. Загалом аналіз проведено для житлових та громадських інтер'єрів. Питання інтер'єру комунікативного простору заміських котеджів та його архітектурно-планувальну організацію у роботі не розглянуто.

#### *Містобудування*

Ян Гейл (J. Gehl) у книгах «Міста для людей» та «Життя серед будинків: використання громадського простору» досліджує проблеми людського масштабу в місті. Ян Гейл розробив принципи планування просторів міст та дорожнього руху, а також 12 критеріїв якості комфортного міста. У книгах Яна Гейла досліджено простір міста, але не розглянуто заміських котеджів.

Н. Сакінгарос (N. Sakingaros) у книзі «Принципи міської структури» досліджено міську мережу, міський простір та його інформаційне поле, композицію міської структури та принципи шаблонів у місті. Н. Сакінгарос проводить аналогію між структурою заміських котеджів та міською мережею. Дослідження Н. Сакінгароса спрямовані на аналіз міської структури.

### **1.2. Аналіз досвіду закордонної та вітчизняної практики дизайну інтер'єрів заміських котеджів**

В Англії словом «котедж» називають невеликий будинок в сільській місцевості або заміській, зазвичай з одним поверхом, з невеликим горіщним приміщенням, обшитий всередині деревними матеріалами. У Великобританії

котеджем називають невеликий будиночок, призначений зазвичай для постійного проживання.

Канадці, відрізняються від англійців тим, що, вважають котедж будинком для проведення відпочинку і канікул. Місцеві жителі найчастіше будують котеджі в безпосередній близькості до водойми. В окремих регіонах країни котедж може називатися по-різному. У регіоні Квебека котедж називають шале, а в західній частині Канади його взагалі називають просто хатиною. Розташовані недалеко від озер або океану, у віддалених від цивілізації місцях, канадські котеджі вабили любителів відокремленого відпочинку і використовувалися ними як місця для риболовлі, прогулянок на човнах, піших маршрутів.

У північноамериканців котеджі - це житло для сімейного відпочинку жителів мегаполісів, де можна відпочити від робочих буднів. Американські жителі часто віддають свої котеджі туристам у тимчасове користування на час канікул, отримуючи, таким чином, досить великий прибуток. Сьогодні і в Україні існує спосіб відпочивати або навіть жити за містом і відчувати себе як вдома, котеджні селища дають шанс дуже легко отримати таку можливість [24].

Відпочинок в котеджі - один з вкрай популярних напрямків туристичного відпочинку в канадській провінції Онтаріо. Через це Канада має неофіційну назву «Країна котеджів». У Сполучених Штатах котеджі, так поширені в Канаді, називають «хатинами», особливо на Заході і в центральній частині країни. У нашій країні на даний момент також вкрай модно мати особистий котедж, що дає можливість в будь-який час виїхати з брудного міста і відпочити на природі.

Котеджна заміська житлова будова, споруджена з дерева, що знаходиться поблизу водойми, також використовується для проведення канікул у Фінляндії.

У Гонк-Конгу теж розвинене будівництво котеджів, тому і схід не є винятком серед інших країн. Велика кількість жителів Гонк-Конга прагнуть вирватися з брудного міста з постійним стовпотворінням і провести літо подалі від міста. У Гонк-Конгу котеджі являють собою триповерхові будинки з балконом, зроблені з цегли. Їх особливість в тому, що найчастіше дахи таких котеджів використовуються власниками для того, щоб поїсти і весело розважитися з друзями.

Мінімалізм об'єднує ідею японського стилю і конструктивізм, виник в 60-х рр. ХХ ст. в США. Три кити, на яких тримається цей напрямок – порожнеча, світло, гладкість [25]. В даному стилі інтер'єру переважають прості форми, великі і монолітні. Використовуються виключно природні матеріали з нейтральною текстурою. Колірна гамма - світлі відтінки бежевого і сірого, білий. Контрастність і кричущі кольори суперечать духу мінімалізму. Меблі використовуються строгих геометричних форм. Природні матеріали, часто з необробленою поверхнею.



Рис. 1.1 Мінімалізм в інтер'єрі заміських котеджів

Хай-тек зародився в 70-х рр. нашого століття, для нього характерна безліч скляних і металевих елементів. Простір використовується максимально

функціонально, виходячи з цього текстилю і декору в мінімалістичному інтер'єрі. Присутні гра світла і тіней. Переважна колірна гамма - чорний, білий, сірий, також допустимо домінуючий колірний акцент [5]. Ультрасучасність і висока технологічність – основні параметри стилю хай-тек. Зовні холодний і відсторонений, він наповнений чітким функціоналом. Проявиться це може не тільки у великій кількості технічних новинок, але і у використанні сучасних матеріалів та інженерних конструкцій. Велика кількість побутової техніки виставляється напоказ. Використовується безліч точкових освітлювальних приладів.



Рис. 1.2. Інтер'єр в стилі хай-тек

Лофт-стиль виник в США в результаті необхідності переробки просторих нежитлових приміщень в житлові. Вітається наявність незакритих комунікацій, необроблених поверхонь без оздоблювальних матеріалів. Особлива увага приділяється системам освітлення. У лофт-інтер'єрі нерідко присутні театральні прожектори. Меблі можуть бути, як масивної ультрасучасної, так і вишуканої антикварної форми. Лофт-інтер'єр - відкритий студійний простір без суцільних перегородок. Для декору використовуються зелені рослини, фото, постери, великі дзеркала в рамах, що стоять на підлозі. Ставляться великі вікна в підлогу без звичайних штор - їх замінюють жалюзі. Використовуються контрастні насичені кольори [1].



Рис. 1.3. Інтер'єр в стилі лофт

Сучасний стиль. На першому місці в інтер'єрах, виконаних в даному стилі - висока функціональність. Форми деталей досить прості, в основну колірну гамму входять такі кольори, як білий, сірий, бежевий. Нечисленні декор і аксесуари нерідко грають роль акцентів за рахунок їх яскравого кольору, нестандартної форми або фактури. В обробці використовуються штучні матеріали в поєднанні з натуральними. Такий стиль є дуже популярним, так як гармонійно виглядає навіть в приміщеннях невеликої площі.

Це досить гнучкий напрямок, який не обмежує політ творчої фантазії занадто вузькими рамками. Воно об'єднує в собі головні риси течій декількох стилів: хай-тек, арт-деко, мінімалізм, лофт, модерн [26].



Рис. 1.4. Інтер'єр в сучасному стилі

Модерн в перекладі з французької мови означає «Сучасний». Має красиві округлені елементи, криві лінії, допускає асиметрію. До них можна віднести витончені плетіння, рослинні і квіткові візерунки на підлозі, стінах, стелі і меблів. Основа дизайну виконана з натурального дерева, гіпсу або каменю. У декорі відмінно поєднують декоративність і функціональність. Стилю властиві великі простори, неконсервативні рішення в дизайні, прагнення до простоти і одночасності, але до витонченості.

Стиль допускає в інтер'єрі незвичайні поєднання матеріалів: мозаїка, фарфор, дерево, вітраж, бронза, керамічна плитка, камінь. У стилі використовують помірно приглушені тони і неяскраві фарби. Популярні бузкові, сіро-блакитні, і тютюнові кольори. Декор популярний своїми знаменитими вітражами. Дуже виразно доповнює інтер'єр вигнуті карнизи, круглі вікна і дверні прорізи. Декорується багатим різьбленням по дереву, різьбленим металом і кольоровим склом [2].



Рис. 1.5. Інтер'єр в стилі модерн

Інтер'єр котеджу повинен бути максимально зручним і затишним, щоб його мешканці могли дійсно розслабитися і відпочити від шуму і повсякденності за містом. Можливість облаштування великої площі, наявність високих стель, а також близькість до природних красот – все це сприяє застосуванню креативного підходу до створення дійсно об'ємного простору.

### **1.3. Сучасні світові тенденції дизайн проектування інтер'єрів заміських котеджів**

Створення заміських котеджів починається з вибору стилю. Концепція буде залежати як від місця розташування, так і від жильців. Хороша річ полягає в тому, що сучасні інтер'єрні тренди пропонують велику різноманітність з безліччю нових ідей для експериментів. Ви можете піти на класику з її м'якими пастельними тонами, елегантним провансом або неформальним поп-артом. Сучасне та сучасне - це останні тенденції в дизайні інтер'єру, які часто можна зустріти в заміських котеджах. Концепції цих жанрів інтер'єру вітають створення дивовижних предметів мистецтва, захоплюючих самостійних творчих робіт. Але насправді популярним є



авторський стиль. Індивідуально розроблене місце. Унікальний простір завжди приваблює дедалі більше людей.

Звичайно, найкращий варіант - звернутися до професіоналів, але якщо у вас обмежений бюджет, спочатку ви можете вивчити це питання самостійно. Існує необмежена кількість ідей в Інтернеті або у фільмах, які вам подобаються [27].

Інтер'єри та аксесуари для замських котеджів - наріжні камені. Комунікативний простір в інтер'єрі відіграє вирішальну роль. У всіх випадках застосовуються дерев'яні балки, які відіграють не тільки конструктивну роль (вони можуть бути накладними), а й роль головного декоративного елемента. Взяті з популярного стилю шале, вони дозволяють надати приміщенню трохи строго, мужнього шарму, але без своїх обов'язкових елементів, таких як кам'яна кладка, натуральні шкури, меблі з необробленої деревини, виглядають дуже сучасно і навряд чи зможе швидко набриднути своїм господарям.

Втім, якщо зробити балки не контрастних відтінків, то вони будуть практично непомітними і не відволікатимуть на себе увагу. Це робиться в тому випадку, коли дерева в кімнатах досить багато, наприклад, тоді, коли будинок повністю виконаний з дерева і щоб це підкреслити, стіни всередині не закладають. Іноді навіть, навпаки, використовують для обробки дерев'яну вагонку, щоб дизайн замського будинку всередині набув саме такого зовнішнього вигляду. Не забувайте також і про підлогу, адже разом із традиційним гладким ламінатом та імітацією широкої дошки, все частіше пропонується до використання набірна паркетна ялінка. Таке покриття для підлоги вимагає значних зусиль по догляду, зате надає потрібний настрій всьому [31].

Окремо слід зупинитися на дизайн кухні в замському будинку, будь то одна зона загальної студії або автономне приміщення з власним дизайном.

Для кухні найчастіше використовують приміщення, яке забезпечене великою кількістю вікон і навіть ще одними дверима, які ведуть на задне

подвір'я будинку. Така необхідність обумовлена провітрюванням приміщення, адже навіщо використовувати систему вентиляції, якщо в літній сезон ви просто можете провітрити кімнату, та й стояти біля плити в приміщенні, що добре провітрюється, вам буде зручно.

Не варто використовувати величезну кількість кухонних робочих поверхонь, так як це вимагатиме достатньо великої площі, а її краще все-таки виділити для окремої зони їдальні з ошатним, акуратним столом і набором стільців. Від їдальні кухню найкраще відокремити дерев'яною стійкою з додатковою стільницею, її можна використовувати як допоміжну поверхню або навіть барну стійку.

### **Висновки до першого розділу**

1.1. На основі узагальнення наукових досліджень та літературних джерел особливостей дизайну інтер'єрів замських котеджів виявлено, що формування їх внутрішнього середовища є невід'ємною частиною створення повноцінного архітектурного об'єкта, а естетична організація безпосередньо впливає на рівень комфорту перебування і обслуговування відвідувачів. Виявлено актуальність теоретичних питань і необхідність розв'язання окремих завдань, що мають прикладну специфіку.

1.2. Аналіз досвіду закордонної та вітчизняної практики дизайну інтер'єрів замських котеджів дозволив виявити необхідність пошуку нових оригінальних ідей та використання нестандартного обладнання і меблів для створення комфортного та затишного дизайну інтер'єрів, що приваблює відвідувачів серед великої кількості аналогічних об'єктів.

1.3. На основі аналізу вітчизняної та зарубіжної практики формування внутрішнього середовища замських котеджів визначені основні сучасні світові тенденції дизайн проектування інтер'єрів замських котеджів: підвищення загального рівня комфортності середовища; визначення

особливостей дизайн інтер'єрів заміських котеджів; застосування новітнього санітарно-гігієнічного та інженерно-технічного обладнання та меблів; підвищення архітектурно-художньої виразності інтер'єрів за рахунок використання засобів мистецтва; використання екологічно чистих матеріалів.

## **РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ЗАМІСЬКИХ КОТЕДЖІВ**

### **2.1. Еволюція розвитку проектування інтер'єрів замських котеджів**

Люди завжди прагнули мати свій будинок. У всі століття це було головним атрибутом рівня життя, достатку і комфорту. Звичайно, різноманіття жител було обумовлено не тільки матеріальними можливостями їх власників. На розвиток замського будівництва впливали також і культурні, релігійні та політичні особливості кожної країни.

Перша згадка слова «котедж» була відзначена вже в Середні століття. Це поняття з'явилося від англійського "cottar", що означає батрак. Невеликі за розміром споруди з прилеглим фермерським господарством для селян почали іменувати котеджами. За часів Середньовіччя котедж являв собою ділянку землі, обгороджену парканом, на якій стояв житловий будинок з коморою [35].

Невеликі будинки фермерів, що з'єднувалися між собою спільним господарством, називалися котеджами в більш пізній час. Іноді словом «котедж» позначали лише кілька гектарів засіяної землі. З ростом будівництва і ремесла в XVIII столітті почали зводитися котеджі, в яких стали жити ткачі і гірники.

Ще в Стародавньому Римі існували сільські (Villa rustica), і міські (Villa urbana) архітектурні комплекси житлових і господарських будівель. І якщо сільський тип вілл носив більше виробничий характер, то міська вілла представляла собою більш розкішний тип замського будинку з садом, парком (часто терасним), лазнями, галереями, кабінетами для різних занять і служив більше для розваги і відпочинку.

Будівництво вілл розвивалося протягом століть. Згодом так стали називати комфортабельні будинки з садом в привілейованих районах. А в наш час вілла — це, в першу чергу, комфортабельний будинок, що окремо стоїть для однієї сім'ї.

У архітектурі аналогом римських, а пізніше італійських вілл («казино») були боярські і поміщицькі садиби, які являли собою комплекс житлових, господарських, паркових та інших будівель, складових єдине ціле [35].

Міська садиба, що розвивалася протягом XVII — XIX ст. включала в себе будинок-особняк, двір, сад і «служби». Принцип міських палацових садиб активно використовувався при проектуванні громадських будівель, таких як університети, лікарні, різні департаменти і т. п. І якщо приватних міських садиб в нашій країні збереглося не так вже й багато, то громадські архітектурні комплекси, побудовані на «садибному принципі» проектування досі радують нас своїми палацами і парками. У столиці і в інших великих містах вони як оазиси привітно визирають з низки нуднуватих, блокових міських будівель і часто служать громадським місцем відпочинку, куди люди приходять, щоб насолодитися природою і помилуватися архітектурою.

Якщо говорити про котеджі, як про ще один тип заміського будинку, то в перекладі з англійської мови так спочатку називали селянський будинок. Надалі - одноквартирний житловий будинок (міський або сільський) з невеликою ділянкою землі поруч з будинком. Будучи традиційним типом англійського житла - котедж являє собою двоповерхову окремо стоячу будівлю з внутрішніми сходами, вітальнею (можливо камінним залом, бібліотекою, кабінетом), кухнею, іншими господарсько-побутовими приміщеннями на першому поверсі, і спальнями, як зоною відпочинку — на другому.

Сьогодні у нас в країні знову зростає попит на будинки особняки з комплексом додаткових споруд, які поступово витісняють, що стали було, такими звичними для наших людей дачі. Як правило, у нас в це поняття входила невелика, легка, часто дерев'яна споруда на «шести сотках». Але якщо згадати, то на рубежі XIX — XX ст. вважалося непристойним купувати під дачу, (слово існувало вже тоді) ділянки менше 10-12 «соток». Про рівень

комфорту, архітектурної естетики і функціональності дач радянського періоду говорити не доводиться [19].

На щастя часи змінюються, і нинішній споживач все частіше і частіше сам підштовхує архітекторів і будівельників до створення красивих, затишних, і оригінальних будинків, які увібрали б в себе кращі традиції минулого і актуальні технологічні та інші віяння нового часу в заміському будівництві.

Таким чином, на даний момент в Україні зведення котеджних селищ розвивається стрімкими темпами, завдяки найширшому спектру застосування від заміського будиночка на час відпочинку до бізнесу, що приносить чималий дохід.

## **2.2. Вимоги, щодо проектування заміських котеджів**

Під час проектування будинків поряд з загальними положеннями слід також виконувати вимоги ДБН 360, ДБН А.2.2-1, ДБН В.1.1-7, ДБН В.1.2-2, ДБН В.2.2-9, ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-17, ДБН В.2.3-4, ДБН В.2.3-5, СанПіН 2605 та інших чинних нормативних документів у галузі будівництва. Розміщення, місткість і тип слід передбачати, керуючись перспективними схемами розвитку генеральних планів районів з урахуванням як нового будівництва, так і реконструкції підприємств, що діють, з можливою зміною їх спеціалізації, виходячи з інвестиційних переваг замовників та недопущення створення негативних факторів впливу на умови проживання населення, оточуюче середовище.

Необхідність огорожування ділянки і ступінь її захисту від несанкціонованого проникнення встановлюється замовником в завданні на проектування або проектом.

Майданчики сезонного розширення, що розміщуються збоку проїзної частини, повинні бути захищені від випадкового (аварійного) наїзду автотранспорту.

Відстань від вікон і дверей до майданчиків із сміттєзбірником повинна бути не менше 20м. Лінійні розміри майданчиків в плані повинні з усіх боків на 1,5м перевищувати площу сміттєзбірника. Майданчики із сміттєзбірниками повинні мати свою систему збирання і накопичення сміття, та бути відокремленими від сміттєзбиральних майданчиків житлового будинку.

Елементи ділянки повинні бути доступні для інвалідів згідно з вимогами ДБН В.2.2-17:

а) відкриті сходи і пандуси на ділянці повинні забезпечувати безпеку і зручність пересування;

б) огорожі, поручні і пристосування, повинні використовуватися також для руху індивідуальних колясок;

в) матеріали покриття і їх фактура, що застосовуються на шляху руху людей, повинні запобігати ковзанню і тому подібне.

У приміщенні з похилою стелею або різними за висотою частинами приміщення вимогам до найменшої висоти повинна відповідати середня (приведена) висота приміщення. При цьому висота приміщення в будь-якій його частині повинна бути не менше ніж 2,5 м. [11]

В окремих приміщеннях допоміжного призначення і коридорах залежно від об'ємно-планувальних рішень будинків і технологічних вимог допускається зменшення висоти до 2,2 м, а в складських і службово-побутових приміщеннях - до 2,5 м до низу виступних конструкцій.

На експлуатованих плоских покрівлях, балконах, лоджіях і відкритих сходових маршах і майданчиках, а також біля відкритих приямків або в разі перепаду позначок у майданчиків більше 0,45 м повинні бути передбачені заходи від випадкового падіння людини.

У залах, основних приміщеннях рекомендується мати природне освітлення (бічне, верхнє). Приміщення залів, виробничі приміщення рекомендується захищати планувальними і конструктивними заходами від прямих сонячних променів.

Без природного освітлення допускається проектувати всі приміщення, вказані в ДБН В.2.5-28 і ДБН В.2.2-9.

Конструкції підлог у всіх приміщеннях не повинні мати пустот. Підлоги і огорожувальні конструкції повинні бути захищені від проникнення гризунів. Матеріали покриття підлоги повинні бути довговічними, безпиловими, нетоксичними, виключати травматизм і забезпечувати вологе прибирання і дезінфекцію. Полімерні матеріали для покриття підлоги повинні відповідати вимогам СанПиН 6027.А.

На ввіді холодної води має встановлюватися сітчастий фільтр. Облік витрат води слід проектувати відповідно до вимог діючих нормативних документів. Усі умивальники мають проектуватися з підведенням гарячої і холодної води до змішувачів.

Прокладання внутрішньої побутової каналізації під стелями, в стінах і в підлогах, а також транзитних водопровідних магістралі у виробничих приміщеннях не допускається. Побутові і виробничі стоки повинні відводитися до зовнішньої каналізації роздільними випусками. Допускається приєднання двох роздільних випусків в один колодязь зовнішньої каналізаційної мережі [11].

Теплопостачання має здійснюватися від теплової мережі, а за її відсутності - від власного джерела.

Всі нагрівальні прилади, при будь-якому виді опалення, повинні бути доступні для регулярного очищення від пилу. Технологічне обладнання із значними тепло- і вологовиділеннями повинно оснащуватися укриттями, обслуговуваними місцевими системами, які слід проектувати окремо від загально-обмінних. Місцеві укриття від технологічного обладнання повинні бути оснащені фільтрами для вловлювання жирів.

### **2.3. Функціонально – планувальна організація, зонування приміщень замських та рекомендації щодо формування інтер'єру**



Значний розмір приватного будинку дає набагато більший простір для дизайнерської творчості і втілення ідей, ніж звичайна квартира. Але з великими можливостями з'являється й не менша відповідальність, адже будь-який власник просторого житла очікує отримати не просто багатofункціональний простір, здатний задовольнити всіх членів родини, потреби домочадців, але й знайти втілення сімейних традицій і особливостей в інтер'єрі привабливого і практичного будинку. Сучасне родинне гніздо має бути не просто комфортним, наповненим теплом і затишком, воно повинно відповідати всім вимогам часу, відображати розуміння краси і комфорту господаря. А ці вимоги також зростають із часом, тому проектувальнику інтер'єру належить трохи заглядати у майбутнє, щоб його рішення швидко не застаріли.

Для тих, хто хотів би заощадити на розробці і втіленні дизайну котеджу, можна запропонувати звернутися до фахівців із створення інтер'єру. Поза сумнівами, дизайн-проект економить кошти замовнику. Краще заплатити професіоналу, ніж переробляти кілька разів і не отримати бажаного результату. Облаштоване дизайнерами приміщення буде відображати розуміння функціональності, комфорту і краси. Завдання це цілком реальне, хоч вимагатиме більшого часу і зусиль для прийняття дизайнерських рішень найрізноманітнішого профілю [1].

Певний стиль інтер'єру індивідуального заміського будинку, аксесуари і меблі завжди говорять про світогляд господарів, їхній спосіб життя і ставлення до оселі.

Тому необхідно враховувати при виборі дизайну інтер'єру його можливий емоційний вплив, затишок і психологічний комфорт. Спрацьовує психологічний чинник: «Як моє помешкання сприймуть друзі та гості, що я покажу людям?» І цей чинник у прийнятті рішень є також важливим разом із приватними побажаннями самої родини.

Спочатку потрібно визначити концепцію організації житла, житлових та нежитлових приміщень, а відповідно і простір має єдиним цілим, системним, таким, що поєднує різні елементи. Проектування простору необхідно оцінити за основними критеріями: призначення, склад сім'ї та її можливе поповнення, спосіб життя, розміри існуючих приміщень, освітленість та інсоляція, орієнтація, мода, цінова політика, індивідуальні побажання замовника.

На архітектурно-планувальне та дизайнерське вирішення інтер'єру впливають такі чинники:

- 1) функціональне призначення приміщення;
- 2) об'ємно-просторове вирішення всієї будівлі загалом;
- 3) початкові параметри простору;
- 4) вимоги замовника, його смак, уподобання;
- 5) сучасні стильові уподобання суспільства (пануючий стиль);
- 6) економічні можливості;
- 7) нюанси щодо функціональних вимог окремих членів сім'ї;
- 8) орієнтація приміщення і відповідно особливості його освітлення;
- 9) кваліфікація дизайнера;
- 10) вимоги фен-шуй, васту та ін.;
- 11) можливість зміни функції та трансформації;
- 12) розташування об'єкту (країна, природа, місто чи заміський будинок), вид із вікна [5, 23].

Розглянемо деякі моменти створення або організації внутрішнього простору:

- а) не потрібно створювати зайвих територій або просторів, це економічно недоцільно, оскільки людині необхідний оптимальний простір для побуту.

Психологічно люди, які все своє життя живуть у невеликих квартирах мегаполісів, взагалі не можуть уявити, навіщо їм потрібно кілька окремих спалень, величезна вітальня, кабінет для роботи, кухня, їдальня і ще багато

кімнат у власному будинку. Адже вони звикли жити в міській квартирі, де у них їдальня на кухні, вітальня часто поєднується зі спальнею, а про особистий кабінет для роботи вдома вони взагалі не мріють тому, що замість цього просто виділяють собі куточок, де розташований стіл з комп'ютером;

б) планування та перепланування інтер'єру всередині будинку потрібно здійснювати з урахуванням їхніх функцій. Останній момент особливо важко узгодити з усіма мешканцями будинку, адже у кожного з них є свій певний погляд, а іноді і принципова думка, відступити від яких вони зовсім не бажають;

в) кімнати повинні відповідати ергономічним показникам та нормативним вимогам;

г) потрібно обіграти за допомогою прийомів дизайну інтер'єру конструктивні елементи замського будинку, балки, використовуючи арки або багаторівневі підвісні стелі. Це дасть змогу дотримуватися трендів у галузі дизайну і виявити об'єм приміщень за рахунок виявлення перетікаючого простору [3, 25].

д) належить врахувати тип і відкривання дверей, розташування світильників, вимикачів і розеток.

Запропонувати і погодити стилістику інтер'єру можна на початку роботи із замовником для кращого розуміння психологічного стану сім'ї. А можна її корегувати після погодження функціонального зонування та розташування меблів та обладнання, тому що на один і той самий план можливо розробити безліч варіантів стилістичних вирішень. «Стиль в архітектурі, а відтак в інтер'єрі – дуже потужний чинник. Поруч з відомими стилями і паралельно з ними існували ще й різноманітні напрямки і течії. ... Кількість стилів що виникали протягом п'яти тисячоліть розвитку людства, – просто неосяжна» [4].

Можуть бути запропоновані відомі історичні та сучасні стилі інтер'єру: античний, класичний, бароко, рококо, хай-тек, неомодерн, ампір, мінімалізм

та інші, або ж їхнє трактування чи суміш. Насправді існує багато стилів, але ще більше стильових напрямів. Кожен з них – це нове бачення в інтер'єрі, це свій неповторний погляд на концепцію формоутворення. Зазвичай люди обирають стиль, спираючись на свій смак, соціальний статус, вік і спосіб життя. Нині вибір дуже великий, тому кожен зможе знайти відповідний для себе дизайн замиського будинку. Як сказав А. Л. Гельфонд: «Дизайн створює культуру. Культура формує матеріальні цінності. Цінності визначають майбутнє» [14].

Ще одним стильовим підходом може бути робота в тематиці, так званий «тематичний стиль». Наприклад, морська тематика, космічна, піратська та будь-яка інша на побажання замовника та дизайнера.

На наступному етапі розробки дизайну замиського будинку, необхідно врахувати деякі наступні особливості.

По-перше, це оздоблення приміщення, бо матеріали, які використовуються при цьому, є основним чинником створення будь-якого інтер'єру.

По-друге, потрібно підібрати меблі і побутову техніку. Це залежить передусім від стилю інтер'єру будинку та кошторису. Але насамперед варто продумати прийоми розташування всіх видів меблів у будинку, адже від цього залежить і весь інтер'єр в цілому.

По-третє, важливу грають роль кольори, в яких буде оформлено замиський будинок. Вони повинні поєднуватись і доповнюватись. Тому замовникам належить продумати, яким буде облаштування як в окремому приміщенні, так і загалом.

Кольори та колірна гама повинні не тільки викликати позитивні емоції та асоціації, але і створювати відчуття комфорту. Дизайнеру на цьому етапі належить не тільки визначитися із загальною колірною гамою, а й обрати матеріали та фактури, продумати, на яких поверхнях буде сприйматись колір, тип освітлення поверхонь, їхнє розташування.

По-четверте, потрібно звернути увагу на світло. Проект забезпечення електрикою є одним з найвідповідальніших, тому що на етапі його розробки необхідно врахувати всі типи приладів освітлення, потужність (місця установки трансформаторів), їхнє розташування щодо меблів та обладнання, способи підключення стаціонарної та переносної техніки та багато іншого. За допомогою освітлювальних приладів можна створити унікальну комфортну атмосферу в інтер'єрі дачного будинку. Їхнє правильне нюансне поєднання та розташування загострить увагу глядача на важливих акцентних місцях, змінюючи інтенсивність і фокус освітлення у приміщенні. Саме за допомогою освітлення (використання природного та створення штучного) можна підкреслити всі переваги простору і зменшити його недоліки.

Також важливим етапом проектної роботи є підбір покриттів для підлоги. Підлога в житлових будівлях повинна відповідати вимогам міцності і довговічності, достатньої еластичності й безшумності, естетичності та зручності прибирання.

Конструкція підлоги залежить від її призначення та характеру приміщень. Підлогу влаштовують на несучих елементах міжповерхових перекриттів або на ґрунті, у підвальних приміщеннях, в деяких приміщеннях перших поверхів малоповерхових житлових будинків (вестибюлях, спортивних залах тощо). Конструкція підлоги залежить від типу перекриття і визначається проектом [6].

Остаточним завершенням інтер'єру є предмети декору. Такі предмети, як настінні годинники, фотошпалери, картини, каміни, світильники та інші деталі обов'язково мають поєднуватися зі стилістичним вирішенням приміщення. Також варто відзначити, що і всі кімнати повинні поєднуватися одна з одною [7, 41]. Наукова новизна роботи полягає в ретельному аналізі проблем та всіх етапів проектних робіт щодо дизайну інтер'єру приватного житлового будинку для родини.

До того ж, саме приватний будинок дає змогу обрати стиль не тільки оформлення внутрішніх приміщень, але й цікаве об'ємно-просторове вирішення будівлі, проекспериментувати з архітектурними деталями і втілити на практиці функціональні побажання. У статті обґрунтовані етапи проектних робіт, їхня оптимальна послідовність.

Отже, можна зробити підсумок щодо алгоритму роботи дизайнера з проектування приватного заміського або міського будинку.

1. Зустріч із замовником та попереднє узгодження з ним початку проектних робіт.
2. Виїзд на об'єкт, обміри та фотофіксація.
3. Креслення об'єкту в існуючому стані та попередній аналіз конструкцій. За необхідності – консультація профільних спеціалістів.
4. Розробка ескізної пропозиції (2-3 варіанти, бажано в різних вирішеннях).
5. Погодження із замовником певного варіанту або компіляції кількох варіантів.
6. Розробка робочої проектної документації (часто паралельно з початком будівельних робіт).
7. Підбір та погодження із замовником меблів, освітлювальних приладів та опоряджувальних матеріалів.
8. Корегування проекту з урахуванням щойно виявлених конструкцій в інтер'єрі (що часто відбувається при реконструкції та переплануванні приміщень);
9. Остаточне закінчення креслень та візуалізацій (за необхідності);
10. Усі етапи проектних робіт від початку будівництва бажано супроводжувати авторським наглядом (від одного разу на тиждень до одного разу на день).

#### **2.4. Класифікація заміських котеджів**

В якості основного критерію для популярної класифікації замських котеджів використовується тип будівництва. За цією класифікацією виділяють такі замські котеджі: дерев'яні, кам'яні і каркасні.

Поверховість будинку виступає критерієм ще однією популярної класифікації замських котеджів. Більшість домовласників сходяться в думці, що без сходів будинок зручніше, тому, якщо всі необхідні приміщення можна розмістити на одному поверсі, то двоповерхові будинки, а також дома з великою кількістю поверхів зводити не рекомендується [11].

#### Одноповерхові будинки

До переваг будівель цього виду відносяться:

1. вибір оптимального планування (у двоповерховому будинку планування другого і наступних поверхів не може бути довільним, безпосередньо залежить від планування першого поверху),
2. забезпечення максимально комфортних умов, особливо для сімей з дітьми та людей похилого віку,
3. можливість проводити будь-які перебудови,
4. простота в експлуатації будинку.

Недоліком одноповерхового будинку є порівняно велика площа земельної ділянки, що вимагається для забудови. Якщо необхідно забезпечити комфортне планування, то, як правило, доводиться збільшувати площу ділянки, на якій буде зведено будинок.

До переваг двоповерхового будинку фахівці відносять наступні фактори:

1. двоповерховий будинок має меншу площу підстави порівняно з одноповерховим, що характеризується наявністю однакової кількості квадратних метрів корисної площі

2. для компактної двоповерхової будівлі необхідно порівняно невеликий дах

3. при спорудженні фундаменту і проведенні робіт по теплоізоляції такого будинку можна заощадити кошти порівняно з виконанням таких робіт при спорудженні одноповерхової будівлі

4. зведення двох поверхів створює широкі можливості для реалізації різних архітектурних ідей

5. у дворівневому будинку простіше виконати поділ на функціональні зони

6. привабливість двоповерхового будинку, як правило, набагато вище, ніж одноповерхового.

Будинки, основним матеріалом для яких є дерево, можуть відрізнитися по конструкції і технології будівництва. Розрізняють такі види замських котеджів:

- Будинки з оциліндрованих колод,
- Будинки з бруса,
- Каркасні дерев'яні будинки [13].

Будинки з оциліндрованих колод

Такі споруди є порівняно дорогими. Однак вони дуже популярні, так як мають ряд важливих переваг:

- природний матеріал відрізняється екологічністю,
- у будинку формується сприятливий мікроклімат завдяки гарній вентиляції і відсутності надлишкової вологи,
- у спекотні дні в таких будинках прохолодно, а в мороз - тепло,
- прогрівання будинку відбувається швидко, навіть якщо його тривалий час не опалювали,
- процес зведення будинку відбувається швидко, так як колоди підганяються на підприємстві, а на місці будівництва здійснюється тільки процес складання.



## Будинки з бруса

Сьогодні такий тип будинків дуже популярний через порівняно невисоку вартість і можливість побудувати будинок можна дуже швидко. Сучасний дерев'яний будинок з бруса по теплоізоляції знаходиться на такому ж рівні, як і кам'яний. Для дачі такий тип будинку підходить ідеально.

Будинки з бруса відрізняються наступними перевагами:

- оздоблення стін спеціально не виконують, так як поверхня зрубу гладка і зовні приваблива,
- із-за порівняно невеликої ваги такого будинку для його спорудження важка техніка не потрібна, відповідно, при будівництві дерев'яного будинку з бруса досить значною стає економія,
- безсумнівне достоїнство брусового будинку - це його «дихаючі» стіни, що означає відсутність зайвої вологи навіть в тому випадку, якщо такий будинок не топиться [35].

## Каркасні будинки

Каркасна технологія широко застосовуватися в нашій країні стала недавно, але вже завоювала популярність. Через довговічності такі будинки вже протягом тривалого часу зводять в Канаді, Фінляндії та в інших країнах Європи. В середньому термін експлуатації такого будинку становить 130 років. Зведення каркасної споруди відрізняється економічністю.

### Переваги каркасних приватних будинків

- каркасні споруди прекрасно зберігають тепло, при цьому товщина стін в них менше, ніж в цегляних спорудах,
- будинки, зведені за каркасною технологією, можна зводити в різних, навіть екстремальних кліматичних умовах, у тому числі і на крайній півночі,
- зведення таких будинків здійснюється швидко,
- так як каркас і утеплювач характеризуються легкою вагою, то необхідний спрощений фундамент,

- каркасна технологія дозволяє споруджувати будинки різної конфігурації, в тому числі створювати прибудови, мансарди, еркери,
- каркасне спорудження можна створювати поступово,
- утилізація каркасного будинку є досить простою.

### **Висновки до другого розділу**

2.1. Досліджено еволюцію формування замських котеджів на різних етапах розвитку суспільства, розвиток формування дизайну інтер'єрів закладів. В кожному столітті були свої дизайнерські та архітектурні рішення з формування інтер'єрів та фасадів замських котеджів, тому формування та розвиток інтер'єрів замських котеджів – це складний історичний процес, залежно від історичних, культурних, політичних та багатьох інших чинників.

2.2. Нами було розглянуто правила та вимоги до проектних, технологічних, конструкторських та дизайнерських рішень, щодо проектування замських котеджів. Дані правила проектування являються фундаментом для фахівці, що займаються проектуванням дизайну їх середовища.

2.3. Замський котедж має необхідність вибору планувального вирішення при проектуванні, яке би забезпечувала: ефективність функціонального процесу; застосування технологічного обладнання з раціональним використанням; формуванні необхідного комфорту для відвідувачів. Раціональність функціональної структури закладу базується на оптимально ефективному функціональному плануванні окремих приміщень.

2.4. В якості основного критерію для популярної класифікації замських котеджів використовується тип будівництва. За цією класифікацією виділяють такі замські котеджі: дерев'яні, кам'яні і каркасні.

Поверховість будинку виступає критерієм ще однією популярної класифікації замських котеджів. Більшість домовласників сходяться в думці,

що без сходів будинок зручніше, тому, якщо всі необхідні приміщення можна розмістити на одному поверсі, то двоповерхові будинки, а також дома з великою кількістю поверхів зводити не рекомендується.

## **РОЗДІЛ 3. ФОРМУВННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ЗАМІСЬКИХ КОТЕДЖІВ**

### **3.1. Дизайн вхідної групи приміщень заміських котеджів**

Проектування котеджу - це основна частина будівництва, що включає в себе також вхідну зону будівлі і розташування його на ділянці.

Для отримання повноцінного проекту котеджу складати розробку потрібно по етапах: в першу чергу ескізний проект, потім його доопрацювання і осмислення, і, нарешті, повний архітектурний проект з конструктивною частиною [13].

Інтер'єри котеджу розробляються по етапах.

Починається з проекту самого будинку:

Визначення призначення котеджу або будинку. Це важлива частина проектування котеджу, так як від цього буде залежати зовнішній і внутрішній вигляд котеджу. Матеріал, з якого буде будуватися котедж (камінь, цегла, дерево, каркас) вибирається на даному етапі, і він буде задавати тон всьому дизайну екстер'єру.

Складання генплану ділянки. Потрібно визначити габарити майбутнього будинку, його розташування на ділянці, а також розташування входів в будинок. Існуючі споруди можуть звужити простір рішень, а також вплинуть на проект котеджу. Визначення кількості приміщень, площа та їх розташування.

Складання 3D моделі. Такий захід необхідний для пошуку проблем і помилок.

Всі перераховані вище пункти були дотримані при проектуванні котеджу.

Проектований котедж буде будуватися на місці колишніх орних угідь, далеко від лісу на відкритій місцевості, добре освітленій сонцем і продувається вітрами в основному північного напрямку. Клімат помірний, зими снігові. Тому передбачається розташування будинку по протяжності зі сходу на захід,

вхід з південного боку будинку, дахи похилі, що дозволить снігу і воді не накопичуватися. Фундамент будинку буде зведений з каменю сам будинок дерев'яний, покритий металевим сайдингом. Великі просторі вікна зі скла, що виходять на схід, захід і південь сприятимуть освітленості сонячним світлом практично з ранку до вечора [6].

Таким чином, при проектуванні даного котеджу були враховані всі особливості характеру майбутніх господарів, їх побажання і потреби.

Передбачається створення комфортної зони відпочинку з домашнім кінотеатром, двома спальнями - дорослої та дитячої. Столову зону передбачається поєднати з кухнею, а зону відпочинку прикрасити каміном.

Робочий кабінет для господаря будинку. Також проектом передбачений Тренажерний зал і зона більярду.

Господарі будинку воліють натуральні матеріали, колірна ж гамма для них не принципова. Вирішено було зробити котедж якомога більше в світлих і теплих тонах, тому що будинок знаходиться серед дерев і денного світла в ньому мало. Головне, що потрібно від інтер'єру – відчуття простого домашнього затишку. Будинок для комфортного життя його мешканців [5].

Загальна площа проекту - 223,42 м<sup>2</sup>. Виходячи з побажань замовників, в оформленні інтер'єрів було віддано перевагу настрою і духу стилю шале в поєднанні з екологічним стилем. Використовувати його головні переваги - відсутність химерності, м'якість, ліричність, близькість до природи.

Співвідношення кімнат, їх зонування, розстановка меблів і декорування продиктовані в першу чергу міркуваннями функціональності. Вітальня і їдальня зони розділені підлогою і дверним прорізом.

На першому поверсі розташувалися передпокій (тамбур, 7), спальна кімната (5), ванна і комора кімнати (4 і 3), кабінет (6), кухня-їдальня (1) і вітальня (2), об'єднані в один простір, де обов'язковим, центральним елементом став – камін. Інтер'єр першого поверху витриманий в спокійних тонах з елементами декору. Зонування першого поверху вирішено за

допомогою освітлення, колірної гами і розстановки меблів. Так, наприклад, у вітальні є зона відпочинку і обідня зона, на кухні присутня робоча зона, і зона прийому їжі. Використовувані оздоблювальні матеріали так само підкреслюють основний задум. Для підлоги - мощення плиткою і паркетна дошка. Для стін - багата фактурою декоративна штукатурка, в поєднанні з кладкою з декоративного каменю, шпалери.

Другий поверх відданий під дитячу кімнату (1), тренажерний зал (4), зони відпочинку, розваг (2 і 5) і більярду (3). Тут також присутні спокійні тони з елементами декору. За проектом поверх добре провітрюється, оскільки на ньому розташований тренажерний зал. Освітлення багаторівневе, особливо в більярдній зоні. Поверх поєднав в собі максимум комфорту і користі.

Головне - це відчуття "тепла", що створює затишну атмосферу будинку, де суєта міського життя уповільнює свій темп.

### **3.2. Роль кольору, світла, меблів і обладнання та засобів мистецтва при формуванні дизайну внутрішнього середовища замських котеджів**

Завдання, що вирішуються кольором в інтер'єрі, численні і різнобічні.

Основні фактори в житті сучасних людей, їх сучасна "нервова система". У цих словах - визнання за кольором здатності виступати в якості знаків оціночного характеру, орієнтувати людину в просторі [6].

Створення колірної середовища, що володіє ознакою цілісності і закінченості, вимагає комплексного підходу до визначення меж і цілей використання кольору в інтер'єрі. Тобто, група композиційних завдань, в процесі вирішення яких архітектор здатний виявити і підкреслити за допомогою кольору логіку об'ємно – просторової структури, невіддільна від завдань по створенню психофізіологічного комфорту в приміщенні, і нехтування будь-якої зі сторін колірної впливу небезпечно і загрожує наслідками [15].

Теплі кольори - це кольори, розташовані в хроматичному колі, починаючи з жовтого і закінчуючи червоно-фіолетовим. Однак, з огляду на феномен впливу одного кольору на інший, наприклад, червоно-фіолетовий може здаватися більш теплим, якщо він розташований поруч з холодним зеленим кольором, і більш холодним, якщо поруч з ним розташований теплий колір, наприклад, помаранчевий.

Холодні кольори - це кольори від синьо-фіолетового до жовто-зеленого. Однак, жовто-зелений може здаватися більш холодним поруч з червоним і більш теплим поруч з синім.

Світлі або бліді кольори – це кольори, що містять ту чи іншу кількість білого кольору.

Яскраві або насичені кольори – це кольори, які в принципі не містять ні білий, ні сірий, ні чорний. Але це поняття відносно, так як, наприклад, яскраві кольори синьої гама не закінчуються на чистому синьому, до насичених кольорів відносять і сині, що містять білий або чорний кольори. Навпаки, помаранчевий, що містить чорний, відносять до тьмяних тонів, так як він стає коричневим.

Тьмяні кольори - це кольори, що містять ту чи іншу кількість сірого кольору [5].

У проєкті використані теплі і приглушені кольори. Так, наприклад, для обробки стін тамбура використовуються матеріали пастельних розбілених кольорів з хорошими властивостями. Щоб поверхня стін не сприймалася розрізаною на шматочки колір дверних полотен підібраний близьким по тону кольору стін. Колір підлоги тамбура - на кілька тонів темніше кольору стін, а може і контрастувати з ними. Стеля тамбура - світліше кольору стін або біла[9].

Вибір колірної рішення кухні багато в чому визначався її розмірами і меблюванням, тому рішенням було побудувати його на контрастах: оскільки

меблі темні, то колірне рішення стін оформлено в м'яких тонах. Використання приглушеного оранжевого кольору дозволило додати інтер'єру яскравий і сучасний дизайн. В якості додаткового акценту використаний бежевий колір. Дія квітів на кухні посилюється посудом, кранами та іншими кухонними приладдям. Так, мідь добре поєднується з теплими кольорами, а хромовані і нікельовані деталі – з холодними.

При проектуванні вітальні зроблений акцент на просторі: мінімум меблів і аксесуарів. Всі предмети обстановки вітальні прості за формою. Звичайно «королем кольору» сучасних стилів є сірий, але саме сучасність стилю хай-тек дозволяє використовувати сміливі кольори – в проекті таким є бронза.

Кольорове рішення виконано на контрасті теплих і холодних тонів.

Поєднання бронзового, бежевого і приглушеного бузкового кольорів дозволило надати вітальні спокій і затишок, де гості і господарі будинку можуть відпочити, подивитися всією сім'єю який-небудь фільм або матч улюбленої футбольної команди.

Кабінет створений для усамітнення і роботи в своє задоволення без стороннього шуму. При проектуванні робочого кабінету був врахований факт того, що в даній кімнаті людина може проводити досить довгий час, тому в колірному рішенні використовувалися спокійні природні строго витримані тони. Стіни в кабінеті обклеєні шпалерами і пофарбовані.

Вибір кольору був визначений загальним тоном всього інтер'єру - спокійні світлі тони з абстрактним малюнком, що не сильно виділяється. Контраст світлих і темних тонів дозволяє створити сувору робочу обстановку.

В цілому інтер'єр спальні складається зі світлих тонів з лакованими меблями кольору венге.



Що стосується колірних рішень ванної кімнати, то тут головний акцент зроблений на грі півтонів за допомогою світла. Для виділення зон елементів використовується білий колір, і трохи сірого і чорного.

Змішаний дизайн інтер'єру дитячої вельми демократично поєднує різнопланову стилістику. Вибрані в якості фону класичні світлі відтінки приємні для очей і ненав'язливі. Яскраві соковиті акценти - в обробці стін, меблів - притягують увагу і створюють піднесений настрій. Стіни оброблені шпалерами, фарбуванням і прикрашені сюжетним розписом.

Для оздоблення стін кімнати відпочинку і розваг обрані неяскраві, спокійні тони. Наявність свіжого відпочинку важлива частина кімнати відпочинку, тому проектом передбачено наявність вікон.

Кольорове рішення витримано в спокійних тонах з графічним оформленням. Підлогове покриття - плитка керамічна, що виконує своїм колірним рішенням функцію зонування.

### **3.3. Вимоги до інтер'єрів заміських котеджів**

У дизайні хай-тек важливе значення має освітлення. Тут абсолютно неприйнятні класичні люстри або присутність квіткових мотивів, підвісок. Для цього стилю ідеальними є невеликі підвісні галогенні лампи і вбудовані світильники. Можна зробити багаторівневе освітлення [12].

Використовуючи для освітлення струнні світильники можна, таким чином, за допомогою світла розділити приміщення на зони, відповідно до функціонального їх використання або звернути увагу на одні предмети, висвітлюючи їх, а від інших відвернути, залишаючи їх в тіні.

Гармонійно виглядають в такому інтер'єрі софіти різноманітних видів, форм і конфігурацій, торшери з великою кількістю галогенних лампочок виглядають загадково і красиво, надають приміщенню своєрідний шарм, роблять його затишним [12].

Світильники розміщують на стелі, полицях, в нішах, на столі і т.д. Можна використовувати світло різних кольорів, найбільш часто використовуваними є блідо-блакитний і блідо-зелений.

У холі повинно бути багато світла, тому використовувалося розсіяне світло, який створюється за допомогою прихованих джерел, розташованих за карнизом, спрямованих на стелю: приміщення буде висвітлюватися відбитим від стелі світлом, що дозволить уникнути різких тіней. Для тамбура цілком достатньо декількох точкових світильників на стелі.

Робоча зона освітлена якомога яскравіше і зручніше. Тому загального освітлення тут недостатньо. В освітленні інтер'єру було обрано застосування люмінесцентних ламп над мийкою і столом-шафою. Такі лампи вбудовуються в меблі, щоб не порушувати цілісність дизайну і одночасно заощадити простір. Плита ж зазвичай висвітлюється за допомогою витяжки.

Освітлення в їдальні зоні схоже на світлове рішення вітальні: світло не повинне зліпити очі, бути м'яким і навіть трохи приглушеним. Стельовий світильник розміщений над обіднім столом, але при цьому висота його розташування підібрана так, щоб обідній стіл був повністю охоплений плямою світла.

Велика люстра на стелі у вітальні забезпечує загальне освітлення і відчуття святковості, а торшери створюють затишок і комфорт в різних частинах вітальні.

Робоча зона розташована поруч з вікном, що дозволяє вирішити проблеми освітлення. Для роботи у вечірній час передбачені лампи денного освітлення, закріплені безпосередньо над робочою зоною.

У проектуваному котеджі інтер'єр спальні виділяється локальним освітленням. Загальне освітлення повинно бути особливо яскравим. Для цього добре використана звичайна люстра або стельовий світильник. Наявність підвісної стелі стало цілком доречним. В ній вбудовані спеціальні світильники. Таким чином, вдасться контролювати насиченість світла в

залежності від кількості джерел. Локальне освітлення в спальній кімнаті має розташовуватися в обов'язковому порядку. Для цих цілей цілком підійде торшер або маленький світильник.

Створюючи інтер'єр ванної в сучасному стилі, перш за все, важливо грамотно зонувати приміщення. В першу чергу це використання мінімум предметів меблів, що створює більше простору, потім приміщення ділиться на кілька зон, для цього використовується багаторівневе освітлення. По всій ванній кімнаті використовуються точкові світильники, які можуть розташовуватися як в центрі, так і по всьому периметру приміщення.

Вбудовані точкові джерела в дитячій кімнаті (приховане підсвічування багатоярусної стелі) рівномірно висвітлюють простір.

Освітлення в зоні відпочинку і розваг встановлено м'яке, також використане підсвічування блакитного світіння.

Світло в приміщенні для більярду не повинно бути яскравим, яскраво має висвітлюватися безпосередньо ігрове поле. Основне світло в кімнаті - приглушене, щоб очі періодично відпочивали. Освітлення - один з найголовніших аспектів в оформленні більярдної. Традиції більярду вимагають напівтемряви у всьому приміщенні і м'якого, розсіяного світла безпосередньо над ігровою зоною. Дотримання цих умов дозволить оглядати ігрове поле і виключить перешкоди у вигляді тіней [13].

Світильники в ігровій зоні кріпляться до стелі, на відстані 80-100 см над поверхнею столу. За своїми конструктивними особливостями це можуть бути класичні абажури або сучасні світильники з розсіяним світлом.

Інші джерела світла можуть бути виконані у відмінному стилі, головне не суперечити загальному інтер'єрному рішення більярдної і забезпечити роздільне включення всіх освітлювальних приладів.

У зв'язку з тим, що з вулиці приноситься в будинок бруд і пил, потрібно забезпечити простоту прибирання. Для цього використовувалися для стін і

підлоги практичні стійкі до забруднень матеріали – штукатурка, шпалери вінілові і бамбукові, дерево, керамічна плитка.

Для підлогового покриття тамбура використані міцні, зносостійкі, не слизькі з матовою поверхнею матеріали - плитка з кераміки. Також можна використовувати плитку з керамограніта, натурального каменю, ПВХ-покриття (напівкомерційне або комерційне). У холі крім плитки покладений ламінат, призначений для інтенсивного використання [12].

Кухня пред'являє свої вимоги до оздоблювальних матеріалів: вони повинні бути досить зносостійкими і надійними, стійкими до впливу як вологи, так і вогню. У зв'язку з тим, що підлогу на кухні доводиться мити особливо часто, для її обробки необхідно використовувати водостійке покриття, яке не має труднощів у прибиранні. Були використана керамічна плитка, оскільки її дуже легко мити, а багата колірна гамма дозволила вибрати саме те, що потрібно для дизайнерського рішення.

Однак плитка є занадто холодним матеріалом, тому було прийнято рішення про утеплення підлог.

Оздоблення підлоги вітальні проведена паркетом. Це дуже міцний і теплий матеріал. Для додання затишку використаний підлоговий килимок, що виділяє журнальну зону.

В якості підлогового покриття робочого кабінету надано перевагу ковrolіну, так як цей матеріал має гарну звукоізоляцією.

Підлогове покриття спальні складається з художнього паркету.

Ванна кімната повністю покрита керамічною плиткою. Використовувані матеріали мають натуральний колір і фактуру.

Для підлогового покриття в гардеробній використовується паркет, оскільки він легко миється і не вимагає особливого догляду. Замість нафталіну використовується спеціальна вставка з кедрової деревини, аромат смоли якої відлякує моль, деревних жуків та інших шкідників, що зазіхають на майно.

Для підлоги дитячої кімнати обраний практичний ламінат, оскільки килимове покриття легко збирає пил і його важче чистити.

В якості підлогового покриття більйардної кімнати використаний спеціально прогумований матеріал.

### **3.3. Актуальні ринкові тенденції замських котеджів**

Інтерес з боку покупців розбудив сплячий ринок замського житла. За спостереженнями Ольги Соловей, керуючого партнера URE Club, у 2020 році вперше з 2008-го замська нерухомість в Київській області пережила зростання попиту. Причому, незважаючи на традиційно низький осінньо-зимовий сезон, висока активність зберігається.

Спочатку на оголошення жорсткого карантину в Україні відреагував ринок оренди замських будинків. За словами директора агенції нерухомості Ірини, вже в перший тиждень карантину пропонованих до здачі в оренду пристойних будинків за ціною до \$ 2 тис. на ринку не залишилося, а на найбільш популярних Обухівському, Одеському та Вишгородському напрямках орендарі зайняли будинки вартістю \$ 5-7 тис. на місяць.

Покупці нерухомості, на відміну від орендарів, більш інертні і реагують не так швидко, проте з часом і в цьому сегменті почалося пожвавлення.

Люди шукали альтернативу квартирам, але не розраховували на палацові хороми і гектари приватної території. Йшлося про покупку скромних будинків площею до 130-150 кв. м в радіусі до 30-40 км від столиці за ціною 1-3,5 млн грн. [35]

Попит з'явився практично у всіх сегментах: покупці зацікавилися будинками і в 70-кілометровій зоні від Києва за \$ 15-25 тис., і таунхаусами економ-сегмента за \$ 45-80 тис. (72% в структурі всіх угод із замською нерухомістю), і будинками сегмента комфорт + в районах Борщагівки, Лісників, Романкова за \$ 150-300 тис. (близько 25% від усіх угод). Найбільш

затребуваними стали будинки або таунхауси площею 120-200 кв. м. Найгарячіші напрямки - Обухівський, Одеський, Вишгородський, Житомирський і Бориспільський [11].

Будинки площею більше 300 кв. м без обробки продати складніше. Чим більше метраж, тим довше термін позиціонування на ринку і нижче ціна за 1 кв. м. Це пов'язано з небажанням покупців морочитися з ремонтом і більш дорогим обслуговуванням великих метражів. А ось недобудови покупців не цікавлять, і колись розпочаті з великим розмахом будівництва ризикують стати пам'ятками нереалізованим амбіціям.

### **Висновки до третього розділу**

3.1. Визначено необхідність вирішення вхідної групи відповідно вимог до проектування вхідної групи в замських котеджах. Раціональне формування входу забезпечує якісний рівень комфортного потоку людей, що виходять і входять і створити цілісність внутрішнього та зовнішнього середовища; виявити його індивідуальність.

3.2. Дизайн інтер'єрів дуже важлива частина в проектуванні. Від організації внутрішнього середовища замського котеджу залежить, що будуть відчувати відвідуючи та які емоції буде викликати даний простір. Головна мета дизайну та технологій зробити естетично привабливою та одночасно комфортною обідню залу для перебування. Всі приміщення повинні відповідати будівельним стандартам та ергономічним вимогам, щоб досягти гарного результату в дизайні такого роду.

3.3 Інтерес з боку покупців розбудив сплячий ринок замського житла. За спостереженнями Ольги Соловей, керуючого партнера URE Club, у 2020 році вперше з 2008-го замська нерухомість в Київській області пережила

зростання попиту. Причому, незважаючи на традиційно низький осінньо-зимовий сезон, висока активність зберігається.

## **РОЗДІЛ 4. ДИЗАЙН-ПРОЕКТ ІНТЕР'ЄРІВ ЗАМІСЬКИХ КОТЕДЖІВ**

### **4.1. Завдання на проектування**

Об'єкт проектування знаходиться в 10 км від м. Київ. Загальна площа приміщення становить 175,8 кв.м. Будинок в плані прямокутної форми і розділений на два поверхи, є невеликий асфальтований двір.

При проектуванні враховано норми таких держстандартів:

ДБН В.2.5-28: 2006. Державні будівельні норми. Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення.

Розробка проекту мала декілька етапів: ознайомлення з планувальним рішенням, функціональними аспектами сучасних закладів; пошуках джерела натхнення; стилізації виробів, які будуть використовуватися в оформленні інтер'єру; реорганізації плану; розробці ескізів інтер'єру; дизайну меблів; уточненні розміру та тлумаченні основних конструктивних рішень; підбору оздоблювальних матеріалів; зображувальної частини. Після специфікації роботи я вивчала тему проекту, його функціональність, ергономічну, конструктивну та економічну складову. Огляди ефективності дуже важливі. Вони показують, що повинен робити дизайнер інтер'єру, беручи до уваги всі його особливості, хороші та погані ідеї, намагаючись зафіксувати або використати простір решти кімнати. Результатами цього етапу є: обмірний план, також план демонтажу та монтажу стін, план функціонального зонування, план розміщення меблів.

Після огляду будівлі проводилося вимірювання. Наступним етапом після затвердження стала фаза організації приміщень. Для розробки інтер'єру було обрано саме цей спосіб планування, тому що він сприяє зручному та емоційно комфортному відпочинку, забезпечує гарну гнучкість, має динамічність і ясну просторову організацію.

### **4.2. Обґрунтування дизайн-концепції**



В результаті аналізу досвіду світових аналогів та світових тенденцій, відповідно до прийнятих західних стандартів при формуванні функціонально-просторової організації замських котеджів передбачається низку пріоритетів, а саме: технологічність, безпечність, економічна ефективність і функціональність процесу. Крім того, безпечне та безбар'єрне проектування замського середовища, є основною метою в дизайн-концепції даної розробки.

Замський котедж призначений для сім'ї з двома дітьми. Вимогою замовників були: гармонійний і функціональний інтер'єр, не позбавлений індивідуальності, функціональна вітальня і кімната для дітей з окремими робочими і спальними місцями, кабінет, велика спальня, кімната для гостей і велика ванна на другому поверсі. Планування залежало від розташування вікон, несучих стін, а також комунікаційних стояків.

На перших етапах проектування було визначено зонування приміщення, що допомогло в створенні образу кожної кімнати і виборі колірної гами. Жіноча зона - зона кухні і спальня. Чоловіча - вітальня і кабінет. Для дітей була створена величезна дитяча, в якій помістилися спальна зона, робоча та ігрова.

### **4.3. Стильове рішення**

Загальним стильовим рішенням проекту стала еkleктика стилів: біо-тека, екостилю і скандинавського.

Біо-тек - наймолодший напрямок в архітектурі. Він звернений до природних форм на протипагу хай-теку, що тяжіє до суворих елементів кубізму і конструктивізму. Як архітектурний стиль, біо-тек розвинувся з прикладної науки біоніки, прихильники якої шукають відповіді в природі для вирішення складних технічних завдань. Концепція даного стилю - створити новий простір для життя людини як творіння природи, об'єднавши принципи біології, інженерії та архітектури. Побудовані в цьому стилі об'єкти найчастіше повністю екологічні, тому що він припускає, що будівлі стануть

природним продовженням природи, що не вступає з нею в конфлікт. Будівлі в стилі біо-тек часто несиметричні. Вони мають форму коконів, павукової мережі, дерев, а так само форми рослин (фітоморфізм), тварин, людей або частин їх тіл (зооморфізм, антропоморфізм) — всього того, що зустрічається в живій природі.

Вперше біо-тек проявив себе в роботах Леонардо да Вінчі. Він створював проекти літальних апаратів, спостерігаючи за птахами. Конкретних дат виникнення концепцій біоніки в архітектурі та інтер'єрі немає, проте вважається, що перший крок на шляху становлення стилю в сучасний час зробив Френк Ллойд Райт (1939 р.) — британський архітектор. Райт був переконаний, що споруди повинні бути аналогічні живим організмам, зростання яких відбувається відповідно до законів природи. Становлення біо-тека як архітектурного стилю починається в кінці 20-го століття, проте навіть зараз цей напрямок користується широкою популярністю і продовжує розвиватися в галузі будівництва.

Найвідоміші архітектори, які створили проекти будівель в стилі біо-тек - це Сантьяго Калатрава, Грег Лінн, Ніколас Грімшоу, Фрай Отто, Кен Янг, Ян Каплицький, Майкл Соркін, і Норман Фостер.

Екостиль. Цей стиль зовсім недавно придбав велику популярність серед дизайнерських напрямків в інтер'єрі. Дуже активно розвиватися він почав в кінці минулого століття, а основоположниками його по праву вважають скандинавських дизайнерів, які дуже гармонійно поєднали новаторські форми з природними натуральними матеріалами. Також значно вплинув на формування екостилю традиційний японський стиль, який заснований на використанні в дизайні натурального дерева і тканин в повній гармонії з навколишньою природою.

В інтер'єрі житлових приміщень екостиль є на сьогоднішній день найбільш зручним і комфортним для людини. Він дозволяє розслабитися, заспокоїти нервову систему, відчути внутрішню гармонію. Все це завдяки

великій кількості зеленого кольору і екологічно чистим матеріалам в дизайні стилю. Даний стиль передбачає максимум вільного простору при мінімумі меблів, тому інтер'єр не повинен бути захащений великою кількістю речей.

При створенні інтер'єру приміщень, належна увага приділялася світлу, тому що кімнати невеликі з невисокими стелями, недолік вікон був компенсований світлим (білим) кольором стін і стель, а так само за допомогою штучного освітлення: вбудованим підсвічуванням, світлодіодними стрічками і великою кількістю освітлювальних приладів. Освітлювальні прилади задекоровані натуральними матеріалами.

Основу стилю складають виключно природні матеріали: дерево, камінь, льон, бавовна. В інтер'єрах кімнат широко використані живі рослини. Колірна гамма природних, світлих тонів: пісочного, кремового білого, натуральних зелених відтінків рослинності. У всьому інтер'єрі будинку вбудовані двері з натурального масиву за винятком вхідних дверей - білої, глянсової, з вбудованими екранами. Вікна всіх кімнат задекоровані легкими натуральними шторами світлих тонів.

Крім рослин в завершенні образу брали участь різні аксесуари, такі як: скляні та глиняні різнокольорові вази, посуд, живі квіти в красивих вазонах з натуральних матеріалів, текстиль з льону та бавовни, картини з природною тематикою.

#### **4.4. Функціональне зонування**

##### **Хол**

При вході, в холі було спроектовано сходи на другий поверх, дерев'яні зі скляними поручнями. Простір під сходами оформлено галькою, в отворі між прольотами висаджений бамбук. Стіни біля сходів виконані з натурального каменю. Задає динаміку величезна люстра в центрі сходів зі скляними кулями, розташованими на різних рівнях.

### Кухня-вітальня

У дизайні кухні також переважають натуральні матеріали і кольори. Меблі для кухні підібрані з натурального дерева, стільниця виконана на замовлення з мармуру. Фартух виконаний з керамічної плитки. Підлога на кухні і в холі вимощена кам'яною плиткою. Перегородка між обідньою зоною виконана з декоративних елементів – дерев'яних прутів, вся інсталяція підсвічується вбудованими світильниками. Стіна біля дивана пофарбована в чорний, на цьому тлі вирашно виділяється композиція з натурального моху, підсвічена бра.

### Дитяча

Образ для дитячої - хатина в лісі. Ліжка виконані у формі будиночків з білої деревини. Декоративним елементом є дитячий ігровий майданчик у формі величезного дерева. На підтримку стилю використана настінна фреска, а так само текстиль і меблі з природних матеріалів.

### Спальня

Підлога виконана з дерева - паркет. Штори з легких натуральних матеріалів. Кольорове рішення - відтінки бежевого і коричневого. Меблі з темного дерева, підлога і двері – горіх. Для освітлення крім вбудованих світильників використані люстри квіткових форм з легкої тканини. Одна зі стін оброблена деревом того ж кольору, що і меблі в спальні.

### Ванна

В інтер'єрі ванної використано багато дерева. Стильове рішення у ванній підтримує плитка-галька на підлозі. Стіну з дзеркалом прикрашає ніша із зеленою травою з вбудованим підсвічуванням. Стіни облицьовані керамічною плиткою з рослинним орнаментом. Стеля натяжна, так само з вбудованими світильниками.

### Кабінет

Виконаний в лаконічному дусі. Кімнату прикрашає стіна з 3д-панелей, а так само вбудований акваріум. Меблі білі глянцеві. На вікнах римські штори з льону. Одну зі стін прикрашає дерев'яна полиця для книг.

Таким чином, були розроблені інтер'єри житлових кімнат, відповідні стильовому рішенню, підбраному відповідно до запитів замовника, на основі образів, пов'язаних з природою.

#### **4.5. Оздоблювальні матеріали**

Для оздоблення даного приміщення було обрали антибактеральні та витривалі, якісні матеріали.

Для реалізації концепції було підбрано підлога з гладкою та нелізкою поверхні, що легко мити та дезінфікувати. Підбрано три типи підлоги: паркет з дерева з антимікробним покриттям і глянцева керамічна плитка для кухні і обідньої зони, для санвузла керамічна мозаїка.

Дерево є антибактеріальним матеріалом і він перешкоджає росту шкідливих мікробів. Тому він чудово підходить для оздоблення стелі і меблів.

Обробка стін штукатуркою чи ПВХ панель, що покрити спеціальним засобом проти мікробів застосовуються в обідній зоні на першому і другому поверхах, а для кухні обрано помаранчево-білу плитку з кераміки, санвузли оздобленні помаранчевою мозаїкою з білою плитку з малюнком апельсинів.

#### **4.6. Меблі та обладнання інтер'єру**

Умеблювання в даному об'єкті переважає з дерева чи пластику, та мають комфортні та антибактеріальні властивості. Легкі стільці та яскраві стелі уособлюють цікавий ансамбль серед світлого простору. Для комфортного перебування є м'які диванчики. На стінах прикрашає різний декор з гіпсу.

Меблі в інтер'єрі практичні та акуратні, відповідають стилю лофт. При проектуванні стільців та диванів було застосовано шкіряну оббивку.

#### **4.7. Авторські розробки**

Бар є одним із головних акцентів сучасних заміських котеджів. Тому саме барна стійка стала предметом моїх авторських розробок.

Ринок пропонує великий вибір барів з різних матеріалів - пластику, дерева, каменю та багатьох інших. Але я вирішила спланувати цей об'єкт з дерева. Так як барна стійка займає одне з центральних місць об'єкта, її будівництво має бути дуже уважним і продуманим. Тому, при її проектуванні важливо було враховувати нюанси конструкції та колірну гаму інтер'єру. При розробці бару я дуже піклувалась про те, що слід ретельно продумати робоче місце, де повинно бути комфортно, функціональність та ефективність стійки, а також його узгодженості зі стилем приміщення.

Для розробки барної стійки я використала такі матеріали: ДСП, МДФ, натуральне дерево, скло, декоративний пластик, акрил, дзеркала. Стійка організовує простір бару, дозволяючи висловити свою індивідуальність і відчуття споруди. Висота бару в ресторані - 230 см. Стійка містить три основні речі: барний модуль, пристінний модуль і козирок з підсвічуванням. Модуль бару також класифікується як стільниця для гостей, фасадні та функціональні коробки та вбудовані компоненти. Пристінний модуль містить дві частини: у верхній частині перелік напоїв (це інформація для гостей), знизу вбудована техніка в якій зберігається посуд. Верхня частина служить для освітлення.

#### **Висновки до четвертого розділу**

4.1. На підставі досвіду світових та вітчизняних аналогів, відповідно до прийнятих стандартів при формуванні внутрішньої функціонально-просторової організації замиського котеджу передбачається ряд пріоритетів, а саме: технологічність, економічна ефективність і функціональність процесу, високий рівень естетичної організації внутрішнього середовища.

4.2. На основі запровадженої концепції побудови дизайну середовища передбачається створення затишного, комфортного, сучасного середовища з використанням сучасних оздоблювальних матеріалів, меблів та обладнання, які будуть підкреслювати прийняте стильове рішення.

4.3. Були розроблені інтер'єри житлових кімнат, відповідні стильовому рішенню, підбраному відповідно до запитів замовника, на основі образів, пов'язаних з природою.

## **РОЗДІЛ 5. ОХОРОНА ПРАЦІ**

### **5.1.Небезпечні та шкідливі чинники при будівництві заміських котеджів**

Охорона праці — це система правових, організаційно-технічних, соціально-економічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини під час трудової діяльності [17].

Законодавство про працю містить норми і вимоги з техніки безпеки і виробничої санітарії, норми, що регулюють робочий час і час відпочинку, звільнення та переведення на іншу роботу, норми праці щодо жінок, молоді, гігієнічні норми і правила тощо.

Для дипломного проекту було обрано двоповерхове приміщення. Об'єкт проектування проектується весно-літний сезон. Умови будівництва відповідають ДБН А.3.2-2-2009 та ДСТУ-Н Б А 3.2-1:2007.

В приміщеннях даного закладу під проекту було розроблено чітке зонування.

Приміщення оснащені санітарно-побутовими об'єктами та забезпечення якісним освітленням [17].

Важливими умовами будівництва є проектування інженерно-технічного обладнання для заміського котеджу, необхідно дотримання правил безпеки під час користування газопроводом та водопостачанням. При проектуванні розроблені вентиляційні шляхи для забезпечення гарної циркуляції повітря.

### **5.2.Організаційно-технічні заходи по усуненню небезпечних та шкідливих чинників**

Даний заміський котедж розташований біля Києва, біля автомобільного шляху, що є зоною високого рівня шуму, вібрації. В даному проекті пропонується для обезшумлення стін, підлог та стель звуко- і віброізоляційні



покриття. В технічних приміщеннях, таких як кухня, для оздоблення стін, підлоги та стелі використовується вогнестійкі матеріали.

Дипломна робота передбачає встановлення нового обладнання та технічно-інженерного обладнання, як вентиляційна шахта, водопостачання. Розробка захисту газопроводу від випадків протікання відповідно до вимог ДБН В.2.5-20-2001.

Залежно від джерела світла виробниче освітлення може бути природним, штучним і суміщеним, при якому недостатнє за нормами природне освітлення доповнюється штучним.

Штучне освітлення передбачається у всіх приміщеннях будівель, а також на відкритих робочих ділянках, місцях проходу людей та руху транспорту. Від якості прийнятої системи освітлення залежить продуктивність та безпека праці, а також здоров'я працівників. Раціонально виконане штучне освітлення приміщень при одній і тій же витраті електроенергії може підвищити продуктивність праці на 15-20%. Як джерела світла при штучному освітленні використовуються лампи розжарювання та газорозрядні лампи. Основними характеристиками джерел світла є номінальна напруга, споживана потужність, світловий потік, питома світлова віддача та строк служби [17].

Освітленість може бути нормальна, недостатня або осліплююча. Недостатнє освітлення, як і осліплююче, негативно впливає на збереження зору людини, стан його центральної нервової системи, знижує продуктивність праці, збільшує стомлення працівника. Недостатня освітленість на виробництві часто викликає розвиток зорового стомлення і може призвести до захворювання – короткозорості.

Освітлення повинне бути рівномірно розподіленим по робочих поверхнях, не викликати різких тіней на робочому місці, не викликати сліпучої дії на око людини, стабільним (тобто коливання напруги в електричній мережі не повинне перевищувати 4%). Норми освітленості регулюються ДБН.В.2.5-28-2006 «Природне і штучне освітлення». Фактичне значення освітленості

знаходиться в межах 180-220 лм, при умові, що встановлені значення нормованої мінімальної освітленості для точних робіт складають 300 лм. Для роботи, пов'язаної зі сприйняттям інформації з екрана, спосіб освітлення всього приміщення не є достатнім. При необхідності реєстрації та сприйняття інформації з екрану, яскравість робочого місця, створювана місцевим освітленням, повинна відповідати яскравості екрана (75-100 кд/м<sup>2</sup>), при чому екран має бути захищеним від прямого влучення променів світла.

### Розрахунок освітленості

$$E=0,5 \text{ лк.}$$

$$a=7.510 \text{ м}$$

$$b=2.600 \text{ м}$$

$$h=3.900 \text{ м}$$

Нам потрібно розрахувати показник приміщення

$$i = \frac{a \cdot b}{H_p \cdot (a + b)},$$

де  $a$ ,  $b$  – відповідно довжина і ширина приміщення, м;

$H_p$  – висота підвісу світильника над робочою поверхнею, м. За рівень

робочої поверхні приймають висоту 0,8 м від підлоги

Визначимо відстань від стелі до поверхні ( $H_0$ ) за формулою:

$$H_0 = H - h_p, \text{ м, де}$$

$H$  – висота приміщення, ( $H = 3,9$  м.)

$h_p$  – висота робочої поверхні (0,8 м)

$$H_0 = 3,9 - 0,8 = 2,1$$

Визначимо відстань від стелі до світильника ( $h_c$ ) за формулою:

$$h_c = 0,2 * H_0, \text{ м}$$

$$h_c = 0,2 * 2,1 = 0,42$$

Визначимо висоту підвішування світильника над освітлювальною поверхнею ( $h$ ) за формулою:

$$h = H_0 - h_c, \text{ м}$$

$$h = 2,1 - 0,42 = 1,68 \text{ м.}$$

Отже, тепер ми можемо розрахувати висоту підвішування світильника над підлогою за формулою:

$$H_p = h + h_p, \text{ м.}$$

$$H_p = 1,68 + 0,8 = 2,48$$

$$\text{Тоді, } i = \frac{7,510 \cdot 2,600}{2,48 \cdot (7,510 + 2,600)} = 19,526 / 25,0728 = 0,78$$

Приймаючи  $\mu = 1,1$ , знаходимо лінійну щільність світлового потоку  $F'$ :

$$F_{\text{л}} = 1000 E_{\text{к}} h / \mu \sum e = 1000 * 0,5 * 1,5 * 3,9 / 1,1 * 240 = 2925 / 264 = 11,08$$

лм/м

Розрахунковий сумарний світловий потік освітлювальної установки  $F_{\Sigma}$  визначаємо за формулою

$$F_{\Sigma} = \frac{E_{\text{н}} \cdot S_{\text{п}} \cdot K \cdot Z}{\eta} \quad \times 100, \text{ лм}$$

$E_{\text{н}}$  – мінімальна освітленість лампи розжарювання за нормами ( $E_{\text{н}} = 100$  люкс);

$K$  – коефіцієнт запасу, враховує експлуатаційне зниження освітленості в порівнянні з запроєктованою ( $K = 1,3$ )

$Z$  – коефіцієнт мінімальної освітленості ( $Z = 1,15$ )

$\eta$  - коефіцієнт використання світлового потоку (50 %).

$$\text{Отже, } F_{\Sigma} = \frac{100 \cdot 19,526 \cdot 1,3 \cdot 1,15}{50} * 100 = 5,84 * 100 \% = 584 \text{ лм.}$$

Отже, з таблиці 1 (методичних рекомендацій), можемо зробити висновок, що нам потрібна лампа типу Бк, потужністю 40 Вт., з напругою 460 В.

### ***Розрахунок систем вентиляції***

Розраховую витяжну вентиляцію за таких умов:

- розміри приміщення  $L \times B \times H$ , м                     **$2.8 \times 1.8 \times 3$**
- температура повітря в приміщенні  $20^\circ\text{C}$
- нормативне значення кратності повітрообміну - 5

Розраховую необхідний повітрообмін за рекомендованою кратністю:

$$L = K \times V_{np},$$

де  $V_{np}$  – об'єм приміщення, в якому здійснюється повітрообмін,  $\text{м}^3$ ;

$K$  – коефіцієнт кратності повітрообміну,  $\text{м}^3 / \text{м}^3$ ;

$L$  – нормативний повітрообмін в приміщенні,  $\text{м}^3 / \text{год}$

$$L = K \times V_{np} = 5 \times 2,8 \times 1,8 \times 3 = 75,6 \text{ м}^3 / \text{год}$$

Визначаю довжину ліній витяжної вентиляції:

$$l = 2.8 + 2,8 + 3 + 2 = 10,6 \text{ (м)}$$

Визначаю поперечне січення і розрахунковий діаметр витяжної вентиляційної труби:

$$f = \frac{L}{3600 \cdot v}$$

де  $v$  - швидкість руху повітря в повітропроводі (рекомендовано 6-12 м/с).

Нехай значення  $v$  рівне 9 м/с тоді  $f$  рівний:

$$f = \frac{75,6}{3600 \cdot 9} = 0.002 \text{ м}^2$$

$$\text{Для круглого трубопроводу діаметр: } d = \sqrt{\frac{4f}{\pi}} = \sqrt{\frac{4 \cdot 0,002}{3,14529}} = 0,05 \text{ м}$$

За рекомендаціями вибираю круглий трубопровід з листової сталі із стандартним перерізом  $f_{cm} = 0.0314 \text{ м}^2$  для діаметра 200 мм.

Визначаю дійсну швидкість повітря в вентиляції:

$$v = \frac{L}{3600 \cdot f_{cm}} = \frac{75,6}{3600 \cdot 0.0314} = 0,6 \text{ м/с}$$

Визначаю втрати напору в трубопроводі:  $H=P_{mp}+P_{mo}$

де –  $P_{mp}$  втрата тиску повітря на тертя в трубопроводі при шорсткості трубопроводу  $\lambda=0.02$

$$P_{mp} = \frac{\lambda}{d} \cdot \frac{\rho \cdot v^2}{2} \cdot l$$

$$P_{mp} = \frac{0.02}{0.2} \cdot \frac{1.205 \cdot 0,6^2}{2} \cdot 10,6 = 0,23 \text{ Па}$$

$$P_{mo} - \text{втрата місцевого опору: } P_{mo} = \sum \xi \cdot \frac{\rho \cdot v^2}{2}$$

Коефіцієнти місцевих опорів для точок повітропроводу визначаю за рекомендаціями:

- вхід в повітропровід точка 1  $\xi_1=0,5$
- поворот повітропроводу точка 2  $\xi_2=0,25$
- поворот повітропроводу точка 3  $\xi_3=0,25$
- вхід в вентилятор точка 4  $\xi_4=0,5$
- поворот повітропроводу в вентиляторі точка 5  $\xi_5=1$
- вхід в фільтр-патрон точка 6  $\xi_6=1$
- вихід з фільтр-патрона точка 7  $\xi_7=0,5$
- вихід з повітропроводу точка 8  $\xi_8=1$
- опір фільтр-патрона точка 9  $\xi_9=3$

Тоді втрати тиску повітря на місцевих опорах рівні

$$P_{mo} = (0,5 \cdot 3 + (0,25 \cdot 2) + 3 \cdot 1 + 3) \cdot \frac{1.205 \cdot 0,6^2}{2} = 1,73 \text{ Па}$$

Таким чином, необхідний напір (загальний тиск) вентилятора рівний

$$H = 1,73 + 0,23 = 1,96 \text{ Па}$$

Визначаю необхідну потужність двигуна вентилятора:

$$N_{\text{вент}} = \frac{L \cdot H \cdot K}{3600 \cdot 102 \eta}$$

де  $N_{\text{вент}}$  – потужність електродвигуна вентилятора, кВт;

$L$  – продуктивність вентилятора,  $75,6 \text{ м}^3/\text{год.}$ ;

$H$  – тиск, створюваний вентилятором,  $1,96 \text{ Па}$ ;

$K$  – коефіцієнт запасу ( $K=1,1-1,5$ );

$\eta$  – коефіцієнт корисної дії вентилятора ( $0,5-0,8$ ).

$$N_{\text{вент}} = \frac{75,6 \cdot 1,96 \cdot 1,3}{3600 \cdot 102 \cdot 0,7} = 0,007 \quad (\text{кВт})$$

Остаточню вибираємо для загальнообмінної витяжної вентиляції операторської вентилятор ВЦ 4-75-2,5, виконання №1, продуктивністю  $1250 \text{ м}^3/\text{год}$  та напором  $470 \text{ Па}$ , комплектується електродвигуном АИР80А4 потужністю  $1,1 \text{ кВт}$  зі швидкістю обертання ротора  $1500 \text{ об/хв.}$ , ККД= $68\%$ , ковзання -  $9$ , віброізоляція ДО-38 –  $4$  шт.

### 5.3. Забезпечення пожежної та вибухової безпеки

Пожежа – неконтрольований процес горіння, що супроводжується знищенням матеріальних цінностей і створює небезпеку для життя людей [17].

Відповідно до положень Закону України «Про пожежну безпеку» (статті 4-7) N 3038-VI (3038-17) від 17.02.2011, ВВР, 2011, N 34, пожежна безпека повинна забезпечуватися системою запобігання пожежі, системою протипожежного захисту, організаційними заходами.

Згідно ГОСТ 12.1.004-91 (1999) «Пожежна безпека. Загальні вимоги» системи пожежної безпеки повинні характеризуватися рівнем забезпечення пожежної безпеки людей та матеріальних цінностей, а також економічними критеріями ефективності цих систем для матеріальних цінностей, з урахуванням всіх стадій (наукова розробка, проектування, будівництво,

експлуатація) життєвого циклу об'єктів і виконувати одну з наступних завдань:

- виключати виникнення пожежі;
- забезпечувати пожежну безпеку людей;
- забезпечувати пожежну безпеку матеріальних цінностей;
- забезпечувати пожежну безпеку людей і матеріальних цінностей

одночасно.

Система запобігання пожежі повинна розроблятися по кожному конкретному об'єкту. Будівельними нормами й правилами проектування виробничих будинків і промислових підприємств передбачається підрозділ будинків і споруджень по вогнестійкості на п'ять ступенів. Ступінь вогнестійкості визначається межею вогнестійкості основних будівельних конструкцій, межами поширення вогню по цих конструкціях, а також відповідним їм групам займистості.

### **Висновки до п'ятого розділу**

1. Визначено особливості розташування робочих місць (кухні, бару), що будуть проектуватися з дотриманням вимог та системи освітлення, клімату в приміщенні.

2. Проведено усі заходи, щодо усунення небезпечних та шкідливих чинників, що впливають на виробничі процеси та мають за мету покращення загального стану здоров'я та підвищення комфорту під час перебування.

3. Проведено усі необхідні заходи, щодо засобів пожежної безпеки. Застосування протипожежної автоматики та вогнетривких матеріалів в дизайні, складення планів пожежної евакуації.

## РОЗДІЛ 6 ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

### 6.1. Охорона навколишнього середовища

Охорона довкілля — система заходів щодо раціонального використання природних ресурсів, збереження особливо цінних та унікальних природних комплексів і забезпечення екологічної безпеки. Це сукупність державних, правових, адміністративних, економічних, політичних і суспільних заходів, спрямованих на раціональне використання, відтворення і збереження природних ресурсів землі, обмеження негативного впливу людської діяльності на довкілля [17].

Проект закладу враховує заходи по збереженню екології та енергозбереженню.

### 6.2. Вплив зовнішніх факторів навколишнього середовища на об'єкт проектування

В процесі проектування я намагалася уникнути таких помилок:

- порушення оптимального балансу між приливним об'ємом та виведеним повітрям. Така система може створити сильну розріджаність повітря в закладі, а також спричинити протяги та буде ускладнити відкривання дверей.

- часткова або повна відсутність потужних систем вентиляцій. Тому що, був розрахунок на те, що вже наявні вентиляції справляться з поставленою задачею. Це одна з головних помилок. Може призвести до погіршення здоров'я відвідувачів та призводить до фізичного дискомфорту.

Робота вентиляції забезпечується за принципом витіснення. Витісняюча система вентиляції працює за наступним алгоритмом: приливні повітряні потоки рівномірно надходять до вентиляційних отворів, розміщені на рівні підлоги та піднімаючись вгору витісняють задимлений повітряний потік через вентиляційні труби на стелі. Цей принцип вентиляції, здатний безперервно



працювати в умовах інтенсивного навантаження. Головний плюс полягає в тому, що якість повітря вище, а це сприяє хорошему мікроклімату та комфортному перебуванню в заміському котеджі.

Оснащення приміщення вентиляційною системою з опцією рекуперації. Вартісно, але дозволяє зберегти тепло та заощадити 70% енергії при нагріванні приливних потоків повітря. За такою схемою системи, відпрацьоване тепле повітря, проходить по спеціальним каналам теплообмінника і в процесі проходження через нього віддає своє тепло приливним потокам повітря. В результаті досягається ефект: бар'єр зовнішнього холодного повітря та викиди назовні холодних витяжних притоків повітря, при цьому все тепло залишається в закладі, що тим самим призводить до економії грошей на обігрівах в холодні пори року.

Оскільки в приміщенні багато вікон їм приділилось багато уваги. Віконні рами оздоблені дерев'яними решітками. Необхідно також звернути увагу на шумоізоляційну установку вікон та дверей, оскільки така установка на стінах, підлозі та стелі іноді недостатня, а шум продовжує порушувати комфортну та розслаблюючу атмосферу приміщення. Сьогоднішні вікна з ПВХ-профілю мають високі характеристики шумозахисту, але для поліпшення властивостей звукопоглинання простір між склом заповнюється інертним газом - аргоном, а віконні рами щільно заповнені рідкою піною. Звукоізоляційні двері, в принципі, повинні зберігати принаймні 26 дБ звуку. Щоб закрити проміжок між дверима та дверною рамою та розширити зони звукоізоляції, використано ущільнені елементи, які розміщені навколо дверної рами (еластомерні матеріали, які забезпечують високий рівень поглинання звуку).

### **6.3. Заходи по охороні навколишнього середовища в зоні дизайн-проекту заміських котеджів**

Будівельні майданчики часто є джерелами забруднення ґрунту, поверхневих і підземних вод. Серйозні забруднення спостерігаються при влаштуванні котлованів, траншей, при вишукувальних і буропідливних роботах, при закріпленні основ, наміві ґрунту, прокладанні комунікацій, зведенні підземних споруд, бетонних роботах, змиві забруднень з будівельних майданчиків та утворенні звалищ будівельного сміття.

Транспортування і зберігання ряду будівельних матеріалів (цемент, розчин, бетон, хімічні розчини та інших), що здійснюються без дотримання встановлених технічних вимог, часто призводять до забруднення поверхні ґрунту, доріг і подальшого змиву цих забруднень у водойми.

Забруднюється також і повітря при виконанні таких технологічних процесів, як термічне або хімічне закріплення, приготування розчинів. Таким чином, на багатьох будівельних майданчиках концентрація забруднень повітряного басейну досить висока [19].

Серйозною проблемою при будівництві об'єкту є шум, який завдає шкоди людині і природі. Джерелами шуму на будівельних майданчиках є транспортні засоби та будівельна техніка.

Після закінчення будівництва, при експлуатації будівель виникають такі проблеми:

- порушення режиму освітленості сонцем поверхні землі (інсоляція),
- порушення вітрового, гідрологічного режиму території,
- зменшення кількості рослинності,
- забруднення ґрунту, води, запилення, теплове забруднення і т. п.
- накопичення величезної кількості будівельного сміття, яке створює додаткове навантаження на міські екосистеми.

Введення в експлуатацію будинків, будівель, споруд та інших об'єктів здійснюється за умови виконання в повному обсязі передбачених проектною документацією заходів з охорони навколишнього середовища.

Забороняється введення в експлуатацію будинків, будівель, споруд та інших об'єктів, не оснащених технічними засобами і технологіями знешкодження та безпечного розміщення відходів виробництва і споживання, знешкодження викидів і скидів забруднюючих речовин, що забезпечують виконання встановлених вимог в області охорони навколишнього середовища. Забороняється введення в експлуатацію об'єктів, не оснащених засобами контролю за забрудненням навколишнього середовища, без завершення передбачених проектами робіт з охорони навколишнього середовища, відновлення природного середовища, рекультивації земель, благоустрою територій у відповідності до закону України «Про охорону навколишнього середовища».

Все це створює необхідність розробки спеціальних природоохоронних заходів, спрямованих на забезпечення екологічної рівноваги, а так само сталого розвитку районів будівництва і прилеглих територій.

На процес будівництва впливають наступні чотири групи факторів екологічної безпеки:

Перша - це фактори екобезпеки, які впливають атмосферу, гідросферу, літосферу. Негативні прояви можуть відбуватися як в окремій сфері, так і водночас в усіх.

Друга група факторів визначається умовами середовища формування процесів під забудову. Адже рівень безпеки господарської діяльності буде різним залежно від того, наприклад, локалізована вона у техногенному чи природному середовищі.

Третя група факторів має соціальні характеристики. Екологічні цілеспрямованості значною мірою залежать від рівня розуміння проблеми тим суспільством, який підлягає негативному впливу господарювання.

Четверта група факторів визначається складом реципієнтів. До нього входять: людина з її біологічним і соціальним середовищем.

#### **6.4.Пропозиції щодо поліпшення екологічної безпеки експлуатації об'єкту проектування**

Згідно ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд» (п. 9.10-9.16) проектом передбачено наступні заходи.

- забезпечено скорочення виділення поліхлорованих дибензо-п-диоксидів (ПХДД), поліхлорованих дибензофуранів (ПХДФ) та інших шкідливих речовин в атмосферу, шляхом застосування найбільш досконалих технологій, а саме застосування мінімум 850° С, 2-х секундний час утримання в необхідному об'ємі при достатній подачі повітря для забезпечення деструкції стійких органічних забрудників. Оснащується повітроочисним устаткуванням для мінімізації викидів SO<sub>2</sub>, HCl, CO, летких органічних сполук, зважених часток і стійких органічних забрудників, герметизація печей для уникнення витоку газів і забезпечення рекуперації теплоти і збору газів, що відходять, тканинна фільтрація є найбільш ефективним методом уловлювання зважених часток, що поєднується із застосуванням сухих / напівсухих сорбентів кислого газу і засобів видалення металів. Проте, при цьому буде потрібно зниження температури. Інжекція порошкового активованого вугілля в газовий потік з наступним його видаленням пиловловлювачем. Досяжний експлуатаційний рівень викидів в атмосферу ПХДД/ПХДФ з крематоріїв це <0.1 нг I - TEQ/м<sup>3</sup>. Дані про крематорії, з кремаційними печами ТАБО, для ПХДД/ПХДФ варіюють між 0.01 і 0.12 нг I TEQ/м<sup>3</sup>;

- дотримання санітарно-гігієнічних відстаней від джерел виділення шкідливих речовин, які визначені нормами технологічного проектування;

- вказані заходи і роботи передбачено також в проектно-кошторисній документації: введення звукоізолюючих екранів, влаштування вікон з самоізолюючою здатністю, огороження об'єкта парканам та застосування систем вентиляції;

- на території, де зводитиметься будівля, не дозволяється непередбачена проектною документацією ліквідація дерев та чагарників, засипка ґрунтом кореневищ шийок та стовбурів дерев і чагарників, що ростуть;

- виробничі та побутові стоки, що утворюються на будівельному майданчику, повинні очищатися у порядку, який передбачений проектом виконання робіт, а саме:

- проектом будівництва передбачені всі заходи щодо збереження навколишнього середовища від будь-яких можливих забруднень та шкідливих впливів, а саме: всі каналізаційні стоки відводяться у систему загальноміської каналізаційної мережі, а потім – на загальноміські очисні споруди. Склад та характеристика забруднених стічних вод від будівлі, що проектується відповідає характеристиці міських побутових стоків. Скид стічних вод від будівлі передбачено у внутрішньо-майданчикові мережі.

- зливові та талі води збираються у наземні лотки і відводяться у систему дощових приймачів з решітками огороження, які встановлюються згідно з генеральним планом в районі автостоянки, а потім – через систему фільтрів у систему загальноміської каналізаційної мережі.

Для вирішення означених проблем проектом передбачено встановлення фільтрів на технологічному обладнанні. Місцеві відсмоктувачі від теплового обладнання обладнано фільтрами з жируловлювачами.

Для зменшення аеродинамічного шуму передбачаються наступні заходи:

- встановлення на повітроводах шумоглушників;
- влаштування гнучких вставок на приєднаннях повітроводів до обладнання;
- використання малошумного обладнання;
- припливні установки розташовуються в окремих звукоізованих приміщеннях (венткамерах).

- обладнання припливних та викидних систем вибрано з низьким рівнем шуму.

При організації будівельного виробництва закладено виконати заходи по охороні природного середовища, які повинні передбачати рекультивацію землі, запобігання втрат природних ресурсів, запобігання або очищення скидів і викидів від шкідливостей, які потрапляють у ґрунт, водойми та атмосферу;

Проектом передбачається також установки комплектів автоматики, які регулюють роботу систем вентиляції залежно від зовнішніх і внутрішніх температур повітря.

Установка терморегулюючих вентилів у системі опалення дозволяє знизити річне теплоспоживання до 15%, що значно покращує екологію не лише місцевої екосистеми, але й в деякій мірі позитивно впливає на загальну екологічну ситуацію.

У рамках управлінських заходів проектом також передбачено в'їзд на територію ділянки з твердим покриттям, обмеження накопичення автотранспорту та його руху по території промайданчика ділянки, обладнання прилеглих майданчиків і дороги твердим покриттям (асфальтобетон).

Вся територія, що вільна від твердого покриття, озеленюється висадкою трав'яних газонів, чагарнику та дерев. Біля всіх виходів, лав та інших елементів благоустрою встановлюються урни для сміття.

У цілому, генеральний план об'єкта запланованої діяльності розроблено з урахуванням існуючих оцінок і рельєфу земельної ділянки, відведеної під його розміщення, що дозволить зберегти природну рівновагу і виключити деградацію природного комплексу в місці розташування комплексу.

## **6.5. Вплив заміських котеджів на навколишнє середовище**

### ***Вплив на ґрунти***

Ґрунтовий покрив формувався протягом мільйонів років з урахуванням впливу клімату, рельєфу місцевості, характеру водообмінних процесів, типу природної рослинності, характерної для третьої кліматичної зони, мікроорганізмів, що живуть у ґрунті. Загальний характер ґрунтів визначається в основному розташуванням території. Сприяє також цьому і специфічний склад місцевої ґрунтоутворюючої породи.

На території, було встановлено, що ґрунти в основному є не просадними. Серед зональних типів ґрунтів на півночі області переважають чорноземи звичайні.

Таблиця 6.1

## Коротка характеристика ґрунту

Найменування ґрунту	Характеристика ґрунту
Чорнозем	Ґрунт, що утворюється в умовах помірковано континентального і континентального вогкого або посушливого клімату під рослинністю на багатій на вапно породі — леси. Бактерії ґрунту, розкладаючи органічні рештки степових рослин, утворюють нові органічні колоїдальні сполуки, що являють собою так званий гумус ґрунту (перегній).

Загальний характер ґрунтів визначається, в основному, їх розміщенням. Сприяє також цьому і специфічний склад місцевої ґрунтоутворюючої породи .

Мінерально-сировинні ресурси на території області представлені значними запасами будівельних матеріалів. А саме, мають родовища

різнобарвних гранітів, що відзначаються широкою гамою кольорів і високими декоративними якостями, з них виготовляються декоративно-оздоблювальні вироби. Розвідані запаси чотирьох родовищ гранітів досягають 20 млн. куб. метрів, що становить близько 10% запасів України.

З інших будівельних матеріалів домінують розвідані запаси будівельного каміння – понад 480 млн. куб. м (6,1% запасів України), матеріалу для виробництва буто-щебневої продукції. Запаси сировини для виробництва цементу – карбонатні та глинисті породи досягають 85 млн. тонн (3,5% запасів України) також поклади вапняків, гнейсів, кварцових пісків та глини для виробництва вапна, цегли, шляхових матеріалів тощо. На території області розвідані поклади кобальто-нікелевих руд – понад 3 млн. тонн, що складає близько 7% запасів України, мінеральної води, лікувальної грязі тощо.

Рельєф місцевості за місцем запланованої діяльності, в цілому, рівнини. Підземні води на глибині 8,0-10,0 м. Нормативна глибина промерзання ґрунтів сягає -0,9 м.

Виходячи з вищесказаного, можна припускати, що основні будівельні впливи не порушать структурних взаємозв'язків, не будуть сприяти утворенню стискаючих, розтягуючих і зсувних напруг, водонасиченню, осушенню, вібрації, і не призведуть до раптового розрідження ґрунтових порід, утворення зсувів, обвалів, пливунів, інших негативних процесів.

### ***Вплив на атмосферне повітря***

Компоненти, які забруднюють повітря офісно-готельного комплексу можна поділити на декілька груп:

1. Основним джерелом забруднення повітря є автомобільний транспорт. Це призводить до, того, що автотранспорт створює в містах обширні і стійкі зони, в межах яких гранично-допустима концентрація забруднюючих речовин в атмосферному повітрі перевищена у декілька разів.

2. Продукти руйнування фізичних і хімічних компонентів, що входять до складу будівельних та оздоблювальних матеріалів, а так само елементів



конструкцій інтер'єру. До таких матеріалів можуть відноситися азбест, деревно-стружкові плити (ДСП), окремі види пластикових покриттів, лакофарбових покриттів, різні розчинники типу ацетону, та інші.

Чималий внесок у збіднення повітряного середовища вносять аерозолі. Тверді компоненти аерозолів у ряді випадків особливо небезпечні для організмів, а в людей викликають специфічні захворювання. В атмосфері аерозольні забруднення сприймаються у вигляді диму, туману.

3. Ще одна група забруднень пов'язана з господарсько-комунальною діяльністю і її впливом. Це підприємства сфери послуг для населення та опалювальна котельня. Під час роботи котлів в атмосферу викидається величезна кількість шкідливих речовин. А саме: діоксид азоту NO<sub>2</sub>, оксид азоту NO, оксид вуглецю CO, оксид сірки SO<sub>2</sub>, тверді частинки (зола і сажа при спалювання твердого палива), бензапірен. Найбільш небезпечним забруднюючим речовиною є бензапірен, що викликає ракові захворювання.

### ***Вплив на водні ресурси***

Господарські та питні потреби об'єкту забезпечуються водопостачанням та водовідведенням з центральної системи водопостачання. Склад та характеристика забруднених стічних вод відповідає характеристиці міських побутових стоків. Скид стічних вод від будівлі передбачено у внутрішньобудівничій мережі. Вплив запроєктованого об'єкта на водні ресурси носить непрямий характер, так як всі стічні води відводяться у індивідуальні каналізації.

## **Висновки до шостого розділу**

6.1 Проект закладу враховує заходи по збереженню екології та енергозбереженню.

6.2 Оснащення приміщення вентиляційною системою з опцією рекуперації. Вартісно, але дозволяє зберегти тепло та заощадити 70% енергії при нагріванні приливних потоків повітря. За такою схемою системи,

6.3 Будівельні майданчики часто є джерелами забруднення ґрунту, поверхневих і підземних вод. Серйозні забруднення спостерігаються при влаштуванні котлованів, траншей, при вишукувальних і буропідливних роботах, при закріпленні основ, наміві ґрунту, прокладанні комунікацій, зведенні підземних споруд, бетонних роботах, змиві забруднень з будівельних майданчиків та утворенні звалищ будівельного сміття.

6.4 Серйозною проблемою при будівництві об'єкту є шум, який завдає шкоди людині і природі. Джерелами шуму на будівельних майданчиках є транспортні засоби та будівельна техніка.

6.5 Для вирішення означених проблем проектом передбачено встановлення фільтрів на технологічному обладнанні. Місцеві відсмоктувачі від теплового обладнання обладнано фільтрами з жируловлювачами.

## ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Провівши дослідження, можемо зробити наступні висновки:

1. На основі узагальнення наукових досліджень та літературних джерел особливостей дизайну інтер'єрів замських котеджів виявлено, що формування їх внутрішнього середовища є невід'ємною частиною створення повноцінного архітектурного об'єкта, а естетична організація безпосередньо впливає на рівень комфорту перебування і обслуговування відвідувачів. Виявлено актуальність теоретичних питань і необхідність розв'язання окремих завдань, що мають прикладну специфіку.

Аналіз досвіду закордонної та вітчизняної практики дизайну інтер'єрів замських котеджів дозволив виявити необхідність пошуку нових оригінальних ідей та використання нестандартного обладнання і меблів для створення комфортного та затишного дизайну інтер'єрів, що приваблює відвідувачів серед великої кількості аналогічних об'єктів.

На основі аналізу вітчизняної та зарубіжної практики формування внутрішнього середовища замських котеджів визначені основні сучасні світові тенденції дизайн проектування інтер'єрів замських котеджів: підвищення загального рівня комфортності середовища; визначення особливостей дизайн інтер'єрів замських котеджів; застосування новітнього санітарно-гігієнічного та інженерно-технічного обладнання та меблів; підвищення архітектурно-художньої виразності інтер'єрів за рахунок використання засобів мистецтва; використання екологічно чистих матеріалів.

2. Досліджено еволюцію формування замських котеджів на різних етапах розвитку суспільства, розвиток формування дизайну інтер'єрів закладів. В кожному столітті були свої дизайнерські та архітектурні рішення з формування інтер'єрів та фасадів замських котеджів, тому формування та розвиток інтер'єрів замських котеджів – це складний історичний процес, залежно від історичних, культурних, політичних та багатьох інших чинників.

Нами було розглянуто правила та вимоги до проектних, технологічних, конструкторських та дизайнерських рішень, щодо проектування заміських котеджів. Дані правила проектування являються фундаментом для фахівці, що займаються проектуванням дизайну їх середовища.

Заміський котедж має необхідність вибору планувального вирішення при проектуванні, яке би забезпечувало: ефективність функціонального процесу; застосування технологічного обладнання з раціональним використанням; формуванні необхідного комфорту для відвідувачів. Раціональність функціональної структури закладу базується на оптимально ефективному функціональному плануванні окремих приміщень.

В якості основного критерію для популярної класифікації заміських котеджів використовується тип будівництва. За цією класифікацією виділяють такі заміські котеджі: дерев'яні, кам'яні і каркасні.

Поверховість будинку виступає критерієм ще однією популярної класифікації заміських котеджів. Більшість домовласників сходяться в думці, що без сходів будинок зручніше, тому, якщо всі необхідні приміщення можна розмістити на одному поверсі, то двоповерхові будинки, а також дома з великою кількістю поверхів зводити не рекомендується.

3. Визначено необхідність вирішення вхідної групи відповідно вимог до проектування вхідної групи в заміських котеджах. Раціональне формування входу забезпечує якісний рівень комфортного потоку людей, що виходять і входять і створити цілісність внутрішнього та зовнішнього середовища; виявити його індивідуальність.

Дизайн інтер'єрів дуже важлива частина в проектуванні. Від організації внутрішнього середовища заміського котеджу залежить, що будуть відчувати відвідувачі та які емоції буде викликати даний простір. Головна мета дизайну та технологій зробити естетично привабливою та одночасно комфортною обідню залу для перебування. Всі приміщення повинні відповідати

будівельним стандартам та ергономічним вимогам, щоб досягти гарного результату в дизайні такого роду.

Інтерес з боку покупців розбудив сплячий ринок заміського житла. За спостереженнями Ольги Соловей, керуючого партнера URE Club, у 2020 році вперше з 2008-го заміська нерухомість в Київській області пережила зростання попиту. Причому, незважаючи на традиційно низький осінньо-зимовий сезон, висока активність зберігається.

4. На підставі досвіду світових та вітчизняних аналогів, відповідно до прийнятих стандартів при формуванні внутрішньої функціонально-просторової організації заміського котеджу передбачається ряд пріоритетів, а саме: технологічність, економічна ефективність і функціональність процесу, високий рівень естетичної організації внутрішнього середовища.

На основі запровадженої концепції побудови дизайну середовища передбачається створення затишного, комфортного, сучасного середовища з використанням сучасних оздоблювальних матеріалів, меблів та обладнання, які будуть підкреслювати прийняте стильове рішення.

Були розроблені інтер'єри житлових кімнат, відповідні стильовому рішенню, підбраному відповідно до запитів замовника, на основі образів, пов'язаних з природою.

5. Визначено особливості розташування робочих місць (кухні, бару), що будуть проектуватися з дотриманням вимог та системи освітлення, клімату в приміщенні.

Проведено усі заходи, щодо усунення небезпечних та шкідливих чинників, що впливають на виробничі процеси та мають за мету покращення загального стану здоров'я та підвищення комфорту під час перебування.

Проведено усі необхідні заходи, щодо засобів пожежної безпеки. Застосування протипожежної автоматики та вогнетривких матеріалів в дизайні, складення планів пожежної евакуації.

6. Проект закладу враховує заходи по збереженню екології та енергозбереженню.

Оснащення приміщення вентиляційною системою з опцією рекуперації. Вартісно, але дозволяє зберегти тепло та заощадити 70% енергії при нагріванні приливних потоків повітря. За такою схемою системи,

Будівельні майданчики часто є джерелами забруднення ґрунту, поверхневих і підземних вод. Серйозні забруднення спостерігаються при влаштуванні котлованів, траншей, при вишукувальних і буропідливних роботах, при закріпленні основ, наміві ґрунту, прокладанні комунікацій, зведенні підземних споруд, бетонних роботах, змиві забруднень з будівельних майданчиків та утворенні звалищ будівельного сміття.

Серйозною проблемою при будівництві об'єкту є шум, який завдає шкоди людині і природі. Джерелами шуму на будівельних майданчиках є транспортні засоби та будівельна техніка.

Для вирішення означених проблем проектом передбачено встановлення фільтрів на технологічному обладнанні. Місцеві відсмоктувачі від теплового обладнання обладнано фільтрами з жируловлювачами.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДБН В.1.1.7-2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва.
2. ДБН В.2.6-162:2010. Кам'яні та армокам'яні конструкції.
3. ДБН В.1.2-2:2006 «Навантаження і впливи».
4. ДБН А.3.1-5:2016 Організація будівельного виробництва.
5. ДБН В.2.6-161:2010. Дерев'яні конструкції основні положення.
6. ДБН В.2.6-31:2016 Теплова ізоляція будівель.
7. ДБН В.2.1-10:2018 Основи і фундаменти будівель та споруд. Основні положення.
8. ДБН В.2.2-15:2019 Житлові будинки. Основні положення.
9. ДБН Б В.2.6-98\_2009 «Бетонні і залізобетонні конструкції. Основні положення».
10. Абрамов В. В. Історія туризму: підруч. Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків, ХНАМГ, 2010. 294 с
11. Архітектурно-будівельні конструкції, будівлі та споруди у винаходах: монографія. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 417 с.
12. Аттавна Б. Принципи архітектурно-планувальної організації торговорозважальних комплексів (на прикладі країн Близького Сходу) : автореф. дис. ... д-ра архіт. : спец. 18.00.02 / Б. Аттавна ; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – К., 2011. – 22 с.
13. Байер В. Е. Архітектурне матеріалознавство: Посібник для вузів за напр. 630100 «Архітектура». Москва: БХВ, 2005. 261 с.
14. Боков А.В. Багатофункціональні комплекси та споруди. - М.: Будвидав, 1973. - 178 с.
15. Болтин И. М. Примечание на "Историю древняя и нынешняя Россия" г. Леклерка Т. 1. СПб., 1778.
16. Василик М. А. Наука о коммуникации или теория коммуникации? К проблеме теоретической идентификации. Сборник научных трудов

«Актуальные проблемы теории коммуникации». СПб. СПбГПУ. 2004. С. 4–11.

17. Вільсон О. Г. Охорона праці в галузі (на прикладі будівництва). Навчальний посібник. – К.: «Основа». 2006. – 204 с.

18. Гайкова Л. В. Крупные многофункциональные общественные центры как объект системного проектирования. М. : Строительство, 2002. 218 с

19. Гельфонд А. Л. Архітурне проектування громадських будівель і споруд: підручник для вузів. Київ.: Архітектура, 2006. 280 с.

20. Давиденко М. Молл и город: хроники поединка титанов [Електронний ресурс]. АСС. Режим доступу: <http://www.accbud.ua/architecture/tekstura/moll-i-gorod-khroniki-poedinka-titanov-chast-1>

21. Иовлев В. И. Экологические основы формирования архитектурного пространства (на примере Урала): автореф. дис. ... д-ра арх. : спец. 18.00.01 / В. И. Иовлев; Моск. арх. Институт (Гос. академия). Москва, 2008. 48 с.

22. Історія Києва. Т. 3. - Кн. 2: Київ соціалістичний/АН УРСР. Ін-т історії; Гол. редкол.: Ю. Ю. Кондуфор (гл. ред.) та ін; Редкол. томи: Н. І. Супруненко (відп. ред.) та ін - К.: Наук. думка, 1986. - 438 с.

23. Кабрин В. И. Транскомуникативный подход в интерпретации личностной одаренности и креативности. Вестник Томского государственного ун-та. 2013. № 369 С. 154–160.

24. Кельба С. С. Архітурно-планувальна організація в'їздних комплексів / С. С. Кельба // Сучасні проблеми архітектури та містобудування : наук.-техн. зб. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. ; відп. ред. М. М. Дьомін. - Київ : КНУБА, 2012. - Вип. 29. - С. 390-399.

25. Костомаров Н. Н. Древний Киев. Вестник Европы. Т. 1. СПб., 1873.

26. Куцевич В. В. Реформування архітурно-методологічної бази проектування об'єктів соціокультурного призначення в сучасних умовах



України : автореф. дис. д-ра арх. : спец. 18.00.02; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. К., 2004. 34 с.

27. Лінда С. М. Історизм у розвитку архітектури : автореф. дис. ... д-ра арх.: спец. 18.00.01; Нац. ун-т «Львівська політехніка». Львів, 2013. 36 с

28. Матюніна Д. С. Історія інтер'єру: навч. посібник для вузів за спец. «Дизайн архітектурного середовища». Київ: Академічний проект, 2008. 566 с

29. Мезенцев К. Публічні простори Києва: забезпеченість населення та сучасна трансформація. Часопис соціально-економічної географії: Міжрегіональний зб. наук. пр. Х., 2011. Вип. 11(2). –С. 52.

30. Меженна Н.Ю., Зиміна С.Б. Дизайн інтер'єру. Методичні рекомендації до вивчення курсу та виконання практичних робіт для студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 022 «дизайн» Національна академія керівних кадрів культури та мистецтв. Київ: НАКККіМ, 2016. 84 с

31. Сазикова А. А., Строганова С. Г. Міський дизайн: посібник для вузів за напрямленими 907050 МГХПУ. Москва. Архітектура, 1999. 95 с.

32. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации. М. : Рефл-бук, К. : Ваклер, 2001. 656 с.

33. Проскуряков В. І. Конструювання та обладнання інтер'єрів / В. І. Проскуряков, Р. М. Кубай, О. В. Проскуряков; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. 86 с.

34. Роглев Х.Й. Основи готельного менеджменту. Навчальний посібник. - К.: Кондор, 2005. - 408 с.

35. Скороходова А. В. Сучасне архітектурне середовище та його вплив на поведінку людини. Архітектура : [зб. наук. пр.] / відп. ред. Б. С. Черкес. Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2008. С. 131–133

36. Супрунович Ю. О. Формування архітектурно-художнього рішення торговельних комплексів на основі реновації промислових будівель / Ю. О. Супрунович // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. - 2008. - Вип. 19. - С. 307-312.

37. Сьомка С. В. Ергономіка та ергодизайн: підручник. Київ.: НАКККіМ, 2017. 604 с.
38. Чечельницький С. Г. Методологічні основи візуальної екології архітектурного середовища : автореф. дис. д-ра арх. : спец. 18.00.01 / С. Г. Чечельницький; Харків. держ. техн. ун-т буд-ва і архіт. Харків, 2011. 36 с.
39. Шарков Ф. И. Основы теории коммуникации. М. : Перспектива, 2002. 246 с
40. Encyclopedia of Architecture, Design, Engineering & Construction: Vol. 4 / [Editor Joseph A. Wilkers, Robert T. Packard]. Wiley-Interscience. 1989. 787 p.
41. Dollars & Cents of Shopping Centers 2002 / [editor Geoffrey Booth]. ULI. 2002. 417 p
42. Dönhöfer K. Shopping mall und neue Einkaufszentren Urbaner Wandel in Berlin. Berlin : Dietrich Reimer Verlag GmbH, 2008. 189 p.
43. Gehl J. Cities for People. Island Press, 2010. 288 p.
44. Gehl J. Life Between Buildings: Using Public Space. Island Press, 2011. 216 p.
45. Krsinic-Lozica A. The City Without a Flaneur. Beograd: Faculty of Architecture University of Belgrade, 2012. P. 662–670.
46. Lachman M. L. Generation Y: Shopping and Entertainment in the Digital Age / M. Leanne Lachman, Deborah L. Brett. Washington, D. C.: ULI, 2013. 30 p
47. Sakingaros N. A. Principles of Urban Structure. Amsterdam: Techne Press, 2005. 252 p
48. Ten Principles for Rethinking the Mall / [M. D. Beyard, M. B. Corrigan, A. Kramer and others]. Washington : ULI, 2006. 32 p.
49. Гнатюк Л.Р. Особливості використання екодизайну в сучасному інтер'єрі ванних кімнат / Л.Р. Гнатюк, О.А. Царик // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. Науково-технічний збірник. – Вип. 34. – К.: КНУБА, 2013. – С. 241–247.

50. Триколенко С. Т. Формування сценічного середовища за допомогою мультимедійних засобів як один з прийомів поєднання новітнього медійного та традиційного образотворчого мистецтва / С. Триколенко // Проблеми розвитку міського середовища–Вип.№2 (16),–Київ–НАУ 2016–С. 147–156.

51. Карпов В. Державна політика у сфері надання послуг з експертизи культурних цінностей // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук. журнал. – К.: Міленіум, 2017. – № 2. – С.19 –26. <https://nubip.academia.edu/ViktorKarpov>.

52. Карпов В. Український мистецтвознавчий дискурс: колективна монографія / За заг. ред. д. і. н. В.В. Карпова. Riga: Baltia Publishing, 2020. 370 с.

53. Гнатюк Л.Р. Конструювання меблів та обладнання інтер'єру (З Грифом МОН України. Лист № 1/11-307 від 17.01.11 р.) / Олійник О.П., Гнатюк Л.Р., Чернявський В.Г. // – К.: НАУ, 2014. –348 с.

54. Карпов В.В. Антропологія мистецтва та архітектури // Філософія архітектурної творчості : навчальний посібник / С. Г. Буравченко, В. В. Карпов, Л. Н. Бармашина, О. Г. Пивоваров, Н. В. Бжезовська ; за заг. ред. канд. архіт., проф. С.Г.Буравченка. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – С. 39-66.

55. Карпов В.В. Антропологічне осмислення архітектурної форми сучасності //Архітектура та екологія: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 16 – 18 листопада 2020 року). К.: НАУ, 2020. С. 5-8.